

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJNU STRATEGIJU I KOORDINACIJU
FONDOVA EUROPSKE UNIJE

NACRT

**PRIJEDLOG
ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA O FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I
EUROPSKE KOMISIJE ZA NACIONALNI PHARE PROGRAM
ZA 2006. GODINU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, 13. veljače 2007. godine

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA O FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I
EUROPSKE KOMISIJE ZA NACIONALNI PHARE PROGRAM
ZA 2006. GODINU**

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za Nacionalni Phare program za 2006. godinu (u daljnjem tekstu Sporazum o financiranju), sadržana je u odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001 – pročišćeni tekst, i 55/2001- ispravak).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

1. Ocjena stanja

Europska komisija je 3. listopada 2004. godine objavila Pretpristupnu strategiju za Republiku Hrvatsku, čiji je cilj bio pružanje podrške Republici Hrvatskoj u pripremama za članstvo u Europskoj zajednici, posebice pri usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske zajednice. Pretpristupnom strategijom za Republiku Hrvatsku u proračunu Europske zajednice predviđeno je 160 milijuna eura za provedbu projekata unutar Phare programa za proračunsku godinu 2005. i 2006. Dana 24. srpnja 2006. godine Europska komisija donijela je Odluku o odobravanju Nacionalnog Phare programa za 2006. godinu (broj Odluke: PH/2006/1338). Predmetnom Odlukom Europska komisija je odobrila financiranje 20 projektna prijedloga koje je Republika Hrvatska predložila za financiranje u sklopu Nacionalnog Phare programa za 2006. godinu. Europska komisija dostavila je tekst Financijskog sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za Nacionalni Phare 2006 program kojim bi se omogućilo oslobađanje financijskih sredstava Europske zajednice u visini od 61,062 milijuna eura. Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma o financiranju za Nacionalni Phare program za 2006. godinu od dana 23. studenog 2006. godine, vođeni su pregovori hrvatskog izaslanstva s Europskom komisijom, te je Vlada Republike Hrvatske, Zaključkom od 14. prosinca 2006. godine, prihvatila Izvješće o vođenju pregovora za sklapanje Sporazuma o financiranju te konačne verzije teksta Sporazuma o financiranju. Ovaj Sporazum predstavlja sporazum standardnog sadržaja i formata na temelju kojeg se mogu realizirati sredstva za projekte, kakav Europska komisija obično sklapa sa svim zemljama

primateljicama ovog oblika financijske pomoći. Tehnički, pravni i administrativni okvir u kojem će se provoditi mjere financirane u RH iz programa pomoći Phare određen je u Okvirnom sporazumu između Vlade RH i Europske komisije u svezi sudjelovanja RH u programima pomoći Europske zajednice, koji je, uključujući prilog A Opći uvjeti koji se odnose na sporazume o financiranju i prilog B Arbitraža, prilog Sporazuma o financiranju, a koji je ratificiran u Hrvatskom saboru u skladu sa Zakonom o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora 13. lipnja 2002. godine i objavljen u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori br. 8/2002 od 3. srpnja 2002. godine. U prilogu C Posebni uvjeti Sporazuma o financiranju navedeni su kratki opis projekata koji će se financirati kroz Phare 2006 proračunsku godinu. U prilogu o informiranju i promidžbi Phare, ISPA i SAPARD programa Europskih zajednica definirana su pravila Europske komisije vezana uz informiranje javnosti o programima i provedbi projekata Europske unije.

Sporazum o financiranju potpisan je 31. siječnja 2007. godine u Zagrebu. U ime Europske komisije potpisao ga je šef Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj gospodin Vincent Degert, dok ga je u ime Vlade Republike Hrvatske potpisala mr. sc. Martina Dalić, državni tajnik, temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 910-04/06-01/01., Ur.broj: 5030114-06-12.) od 14. prosinca 2006. godine.

2. Cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Cilj Zakona je potvrđivanje Sporazuma o financiranju, međunarodnog ugovora kojim se uređuje financijski, tehnički, pravni i administrativni okvir unutar kojeg će se izvršavati predmetni projekti iz Nacionalnog Phare programa za 2006. godinu.

Opis Phare programa

Program **Phare** je trenutno najznačajniji oblik financijske i tehničke pomoći Europske unije namijenjen zemljama istočne Europe. Uspostavljen je 1989. godine kao instrument podrške ekonomskoj i političkoj tranziciji. Cilj Phare programa je pomoći državama korisnicama pri provedbi reformi nužnih za korištenje strukturnih fondova Europske zajednice (Europskog fonda za regionalni razvoj-ERDF i Europskog socijalnog fonda-ESF) s naglaskom na izgradnju institucija, sudjelovanje u programima zajednice, socijalnu koheziju te industrijsko restrukturiranje.

U lipnju 2004. godine Republika Hrvatska je postala država kandidatkinja za članstvo u Europskoj zajednici te su joj se kao posljedica novog statusa, a s ciljem pomoći u pripremi za članstvo otvorili pretpristupni fondovi Phare, ISPA i

SAPARD. Od 2005. godine navedeni programi zamijenili su program CARDS i time postali glavni izvor vanjskih programa pomoći. .

Godišnja alokacija za program Phare 2006 iznosi 80 milijuna € iz kojih se financiraju različite specifične programske aktivnosti/komponente (financiranje programa prekogranične suradnje, horizontalnih pretprijetnih programa, TAIEX instrumenta za tehničku pomoć i izmjenu podataka te za administrativne troškove Europske komisije.) a 61,062 m€ se usmjerava u projekte koji čine godišnji Nacionalni program. Dana 24. srpnja 2006. godine Europska komisija je donijela Odluku o odobravanju Nacionalnog Phare programa za 2006. godinu (broj odluke: PH/2006/1338). Predmetnom Odlukom Europska komisija je odobrila financiranje 20 projektnih prijedloga koje je Republika Hrvatska predložila za financiranje u sklopu Nacionalnog Phare programa za 2006. godinu

Prema pravilima provedbe programa Phare, temelj za financiranje projekata koji su predloženi od strane RH za Phare 2006 financijsku godinu je Sporazum o financiranju između Vlade RH i Europske komisije za Nacionalni Phare program za 2006 godinu. Potpisivanje Sporazuma o financiranju je neophodan preduvjet za pokretanje provedbe predmetnih projekata.

Opis Sporazuma o financiranju

Ovaj Sporazum predstavlja sporazum standardnog sadržaja i formata na temelju kojeg se mogu realizirati sredstva za projekte, kakav Europska komisija obično sklapa sa svim zemljama primateljicama ovog oblika financijske pomoći. Predloženi Sporazum o financiranju predstavlja osnovu za bespovratno korištenje financijskih sredstava u iznosu od 61,062 milijuna eura, a za njegovu provedbu paralelno je potrebno osigurati sufinanciranje iz nacionalnih javnih sredstava u proporciji od 25% tj. iznosu od eura. Troškovi financiranja će ulaziti u redovna proračunska sredstva pojedinog tijela državne uprave.

Sporazum o financiranju između Vlade RH i Europske komisije za Nacionalni Phare program za 2006 godinu ne zahtjeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali financijski obvezuje RH, te podliježe potvrđivanju po članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (NN, br. 28/96).

Vlada RH donijela je na sjednici održanoj 23. studenoga 2006. godine Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma o financiranju dogovorenog između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za Nacionalni Phare program za 2006. godinu (Klasa 910-04/06-01/01, Urbroj: 5030114-06-10) te se pristupilo pregovorima o sklapanju predmetnog Sporazuma o financiranju. Pregovori su vođeni pisanim putem, i to komunikacijom između državnog tajnika gospođe Martine Dalić i šefa Delegacije Europske komisije gospodina Vincenta Degerta tijekom kolovoza 2006. godine, kao i pisanom komunikacijom između zamjenika državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, gospodina Davora Čilića i šefa Odjela za socijalnu

koheziju, regionalni razvoj i infrastrukturu pri Delegaciji Europske komisije gospodina Oskara Benedikta tijekom studenog 2006. godine. Dana 29. studenog 2006. godine održan je završni sastanak Izaslanstva Republike Hrvatske za vođenje pregovora o potpisivanju Sporazuma o financiranju za Nacionalni Phare program za 2006. godinu.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. prosinca 2006. godine prihvatila Izvješće o vođenim pregovorima za sklapanje predmetnog sporazuma o financiranju, uključujući i konačni tekst navedenog sporazuma, kojeg je u ime Vlade RH 31. siječnja 2007. godine potpisala gospođa Martina Dalić, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU, u svojstvu Nacionalnog koordinatora za programe pomoći i suradnje s Europskom unijom.

Korisnici predmetnog Sporazuma o financiranju su Ministarstvo pravosuđa; Vrhovni sud Republike Hrvatske; Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije; Središnji državni ured za e-Hrvatsku; Središnji državni ured za upravu; Državni zavod za intelektualno vlasništvo; Ured za udruge; Ministarstvo financija; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka; Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva; Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva; Ministarstvo unutarnjih poslova; Državni zavod za statistiku; Državni inspektorat i Ured Vlade RH za nacionalne manjine.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim se Zakonom potvrđuje Sporazum o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za nacionalni phare program za 2006. godinu kako bi njegove odredbe u smislu čl. 140. Ustava Republike Hrvatske (NN 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 ispravak) postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Potpisivanje Sporazuma o financiranju bio je neophodan preduvjet za pokretanje provedbe predmetnih projekata koji se usredotočuju na osam sektorskih ciljeva koji se odnose na prioritete utvrđene u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu za članstvo u Europskoj zajednici i Europskom partnerstvu za Hrvatsku:

Cilj 01 / Demokracija i vladavina prava

Cilj 02 / Ljudska prava, zaštita manjina i dijalog civilnog društva

Cilj 03 / Ekonomski kriteriji

Cilj 04 / Unutrašnje tržište i trgovina

Cilj 05 / Sektorske politike

Cilj 06 / Suradnja u području pravosuđa i unutarnjih poslova

Cilj 07 / Programi potpore

Cilj 08 / Ekonomska i socijalna kohezija

Nacionalni fond Ministarstva financija na čelu koje je Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, nadzirat će financijsko upravljanje programom i bit će odgovoran za izvješćivanje Europske komisije. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje ima sveukupnu odgovornost za financijsko upravljanje sredstvima programa Phare, i punu odgovornost za financijsko upravljanje sredstvima iz programa Phare do zatvaranja programa, uz izuzeće projekta HR2006/018-114/5/4 „Tempus“ za koji je odgovorna Europska komisija.

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje Zakona zahtjeva sredstva iz proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 7,141,179 eura odnosno 52,987,548 kuna. Organizacije civilnog društva/krajnji korisnici dužne su osigurati 10 % sufinanciranja individualnih projekata. Taj iznos u odnosu na ukupno prediđenu sumu za cijelu Grant shemu iznosi najmanje 2,226,000 kuna, ali će ovisiti o broju individualnih potpisanih ugovora i predloženim postocima za njihovo sufinanciranje. Tijela državne uprave predvidjela su iznos od 52,987,548 kuna u proračunu za 2007. godinu odnosno u proračunskim projekcijama za 2008. i 2009. godinu. U fiskalnoj godini 2007. za izvršavanje ugovora potrebno je izdvojiti ukupno 219,595,961 kuna od čega će se 204,721,510 kuna financirati iz Phare kontribucije dok će se 14,132,451 kuna izdvojiti iz nacionalnog proračuna. U fiskalnoj godini 2008. za izvršenje ugovora potrebno je izdvojiti ukupno 210,182,763 kuna od čega će se 184,546,530 kuna financirati iz Phare kontribucije dok će se 24,894,233 kuna izdvojiti iz nacionalnog proračuna. U fiskalnoj godini 2009. za izvršenje ugovora potrebno je izdvojiti ukupno 78,514,864 kuna od čega će se 63,812,000 kuna financirati iz Phare kontribucije dok će se 13,960,864 kuna izdvojiti iz nacionalnog proračuna. Troškovi sufinanciranja ulaziti će u redovna proračunska sredstva pojedinog tijela državne uprave.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 6/02 – pročišćeni tekst i broj 41/02, te 91/03 i 58/04) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima, budući je njegovo stupanje na snagu neophodan preduvjet za pokretanje provedbe predmetnih projekata koji će ovim sporazumom biti financirani. Još jedan relevantan razlog za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku je i u činjenici da su rokovi provedbe Nacionalnog Phare programa za 2006. jako kratki. Naime rok za ugovaranje je 30. 11. 2008., a rok za izvršenje svih plaćanja po programima je 30. 11. 2009. godine **uz iznimku projekta Tempus, gdje je krajnji rok za izvršenje ugovora 28. veljače 2010.** Isplate sredstava mogu se nastaviti do 12 mjeseci nakon krajnjeg roka za izvršenje ugovora.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka u pravilu ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se da se ovaj prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjujući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE ZA NACIONALNI PHARE PROGRAM ZA 2006. GODINU

Temeljem članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske, pokreće se postupak za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za Nacionalni Phare program za 2006. godinu.

Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Sporazuma o financiranju između Vlade RH i Europske komisije za nacionalni Phare program za 2006. godinu glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O
FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I
EUROPSKE KOMISIJE ZA NACIONALNI PHARE PROGRAM ZA 2006.
GODINU**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum o financiranju za Nacionalni Phare program za 2006 između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije, potpisan u Zagrebu 31. siječnja 2007. godine u izvorniku na engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovog Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

FINANCING AGREEMENT

The European Commission, hereinafter referred to as "THE COMMISSION", acting for and on behalf of the European Community, hereinafter referred to as "THE COMMUNITY"

on the one part, and

The Government of the Republic of Croatia, hereinafter referred to as "THE RECIPIENT"

on the other part,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

The measure referred to in Article 1 below shall be executed and financed out of the budget resources of THE COMMUNITY in accordance with the provisions set out in this Agreement. The technical, legal, and administrative framework within which the measure referred to in Article 1 below shall be implemented is set out in the General Conditions annexed to the Framework Agreement of 27 February 2002 between THE COMMISSION and THE RECIPIENT, and supplemented by the terms of this Agreement and the Special Provisions annexed hereto.

ARTICLE 1 - NATURE AND SUBJECT

As part of its aid programme, THE COMMUNITY shall contribute, by way of grant, towards the financing of the following MEASURE:

Programme number: PHARE/2006/018-113 and PHARE/2006/018-114
Title: **CROATIA 2006 PHARE National Programme**
Duration: Until 30 November 2008

ARTICLE 2 - COMMITMENT OF THE COMMUNITY

The financial contribution of THE COMMUNITY is fixed at a maximum of **61,062 M€** hereinafter referred to as "THE EC GRANT".

ARTICLE 3 - DURATION AND EXPIRY

For the present MEASURE, THE EC GRANT is hereby available for contracting until **30/11/2008** subject to the provisions of this Agreement. All contracts must be signed by this date. Any balance of funds of the EC GRANT, which have not been contracted by this date shall be cancelled.

The deadline for execution of contracts of THE EC GRANT is **30/11/2009** with the exception of the project HR/2006/018-114/5/4 Tempus (PHARE/2006/018-114) where the deadline for execution of contracts is **28/02/2011**. THE COMMISSION may however, in exceptional circumstances, agree to an appropriate extension of the contracting period or of the contract execution period, should this be requested in due time and properly justified by THE RECIPIENT.

Disbursements of funds may continue for up to 12 months after the deadline for the execution of contracts to meet liabilities properly incurred through the execution of the contracts entered into under this programme. This Financing Agreement shall expire once those disbursements have been completed. All the funds which have not been disbursed by that time shall then be returned to the Commission.

ARTICLE 4 - ADDRESSES

Correspondence relating to the execution of THE MEASURE, stating THE MEASURE'S number and title, shall be addressed to the following:

for the COMMUNITY:

Delegation of the European Commission
to the Republic of Croatia
Trg žrtava fašizma 6
10000 Zagreb
CROATIA

Tel: +385 (1) 4896 500
Fax: +385 (1) 4896 555

for THE RECIPIENT:

Ms Martina Dalić
State Secretary and
National Co-ordinator for EU Assistance and Co-operation Programmes
Central State Office for Development Strategy and Co-ordination of EU Funds
Ratkajev prolaz 4
10000 Zagreb
CROATIA

ARTICLE 5 - NUMBER OF ORIGINALS

This Agreement is drawn up in duplicate in the English language.

ARTICLE 6 - ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force on the date on which the Recipient notifies the Commission that all internal procedures in the Republic of Croatia necessary for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. No expenditure incurred before this date is eligible for the EC GRANT.

The Annexes shall be deemed an integral part of this Agreement.

Done at Zagreb

Done at Zagreb

Date

Date

for THE RECIPIENT

for THE COMMUNITY

Martina Dalić
State Secretary and
National Co-ordinator for EU Assistance
and Co-operation Programmes

Vincent Degert
Head of Delegation
of the European Commission
to the Republic of Croatia

Encl.

1. Framework Agreement (incl. Annexes A & B)
2. Special Conditions (Annex C)
3. Visibility/Publicity (Annex D)

FRAMEWORK AGREEMENT

Between

the European Commission and the Government of the Republic of Croatia concerning the participation of the Republic of Croatia in the European Community's aid programmes

The Commission of the European Communities, hereinafter referred to as 'THE COMMISSION', acting for and on behalf of the European Community, hereinafter referred to as 'the Community'

on the one part, and

The Government of the Republic of Croatia, acting on behalf of the Republic of Croatia, hereinafter referred to as Republic of Croatia,

on the other part,

and together, jointly referred to as 'the Contracting Parties'

Whereas the Republic of Croatia is eligible to be a recipient under the Community's aid programmes PHARE (Council Regulation (EC) no. 3906/89 of 18th December 1989 as last amended by Regulation No. 463/96); OBNOVA (Council Regulation (EC) No. 1628/96 of 25 July 1996, as last amended by Council Regulation (EC) n° 2454/99 of 15 November 1999); and CARDS (Council Regulation (EC) no. 2666/2000 of 5 December 2000).

Whereas it is fitting that the technical, legal and administrative framework within which MEASURES financed in the Republic of Croatia under the Community's aid programme shall be executed, should be laid down.

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

In order to promote cooperation between the Contracting Parties with a view to supporting the process of economic and social reform and development in the Republic of Croatia, the Contracting Parties agree to implement MEASURES in the

field of financial, technical and other forms of co-operation as specified in the said Regulations, which shall be financed and implemented within the technical, legal and administrative framework, laid down in this Agreement. The specific details of each MEASURE (or set of MEASURES) shall be set out in an Agreement to be agreed between the Contracting Parties (hereinafter referred to as 'the Financing Agreement'), a model of which is provided in ANNEX C.

The Republic of Croatia takes all necessary steps in order to ensure the proper execution of all MEASURES.

Article 2

Each MEASURE which is financed within the framework of this Agreement shall be implemented in accordance with the General Conditions set out in Annex A hereto, which shall be deemed to be incorporated in each Financing Agreement. The Financing Agreement may vary or supplement the General Conditions as may be necessary for the implementation of the MEASURE in question.

Article 3

For matters relating to the MEASURES financed within the framework of this Agreement, the COMMISSION shall be represented in the Republic of Croatia by its Delegation in Zagreb, which shall ensure, on behalf of the COMMISSION, that the MEASURE is executed in accordance with sound financial and technical practices.

Article 4

When the Contracting Parties so agree, the COMMISSION may delegate all or part of its responsibility for implementation of a MEASURE to a third party.

In that event the terms and conditions of such delegation shall be set forth in an agreement to be concluded between the COMMISSION and the third party, subject to the consent of the Government of the Republic of Croatia.

Article 5

Any dispute relating to this Agreement which cannot be resolved by consultation shall be settled according to the arbitration procedure referred to in Annex B.

Article 6

This Agreement is drawn up in the English language in two original copies.

Article 7

This Agreement shall enter into force on the day the Contracting Parties inform each other of its approval in accordance with the existing internal legislation or procedure of each of the Parties. The Agreement shall continue to be in force for an indefinite period unless terminated upon written notification by one of the Contracting Parties to the other.

On termination of this Agreement any MEASURE still in the course of execution shall be carried out to its completion in accordance with the terms of the Financing Agreement relating thereto, and of the General Conditions set out herein.

Article 8

The provisions of this Agreement shall also apply to technical co-operation and other operations convened between the Contracting Parties which by their nature are not covered by a specific agreement financed under the PHARE, OBNOVA or CARDS aid programmes at the request of the Government of the Republic of Croatia.

The Annexes shall be deemed an integral part of this Agreement.

Done at Brussels

Done at

on

on

FOR THE COMMISSION

FOR THE GOVERNMENT OF

REPUBLIC OF CROATIA

ANNEX A

GENERAL CONDITIONS RELATING TO FINANCING AGREEMENTS

In these General Conditions, the term "THE RECIPIENT" shall be understood as referring to the Government of the Republic of Croatia.

TITLE I - FINANCING OF PROJECTS

ARTICLE 1 - COMMITMENT OF THE COMMUNITY

The commitment of the Community, hereinafter referred to as "the EC Grant", the amount of which is laid down in the Financing Agreement, shall determine the limit within which commitment and execution of payments shall be carried out through duly approved contracts and estimates.

Any expenditure over and above the EC Grant shall be borne by THE RECIPIENT.

ARTICLE 2 - AVAILABILITY OF THE EC GRANT

Where the execution of a MEASURE depends on financial commitments from THE RECIPIENT'S own resources or from other sources of funds, the EC Grant shall become available at such time as the financial commitments of THE RECIPIENT and/or the other sources of funds, as set out in the Financing Agreement, themselves become available.

ARTICLE 3 - DISBURSEMENT

Contracts are eligible for disbursements under this financing agreement only if they are concluded before the expiry date of the Financing Agreement. Disbursements on such contracts may take place during a maximum period of 12 months after the expiry date of the Financing Agreement. Any exceptional extension of this period, properly justified and requested by the RECIPIENT, must be approved by the Commission.

Within the limit set on the EC Grant, requests for funds in the form of a work programme shall be presented to the Commission Delegation by the RECIPIENT, in accordance with the schedule set out in the financing agreement. Documentary evidence relating to payments made in respect of THE MEASURE shall be made available in support of the request for funds, where the Commission so requires.

However, certain contracts covered by THE MEASURE may provide for direct payment by the COMMISSION to the contractors. Each contract shall lay down the rate and the time of such payments, together with the documentary evidence to be produced.

For the part of the programme implemented by the RECIPIENT, the Implementing Authority shall submit in the required planning documents, if any, and not later than 9 months before the expiry date of the Financing Agreement, for approval by the Commission the contracts that still have to be concluded for the implementation of the programme. The planning documents, if any, should include proposals for the utilisation of the net interests accrued on the accounts opened in the implementation of the programme, under the condition that the whole of the EC grant will be previously committed.

As regards MEASURES executed on the basis of prepared estimates, a first payment instalment which, save where the Financing Agreement otherwise provides, shall not exceed 20% of the amount of the estimate approved by THE COMMISSION, may be made in favour of THE RECIPIENT, in order to facilitate the launching of THE MEASURE. Other payment instalments shall be made available, at the request of THE RECIPIENT, subject to the same conditions set out in the paragraph 2 above.

TITLE II - PROCUREMENT

ARTICLE 4 - GENERAL

The procedure to be followed for the conclusion of works, supplies and technical co-operation contracts shall be laid down in the Financing Agreement, following the principles set out below.

ARTICLE 5 - CONDITIONS OF PARTICIPATION

1. Save under the conditions of art.6, THE COMMISSION and THE RECIPIENT take the MEASURES necessary to ensure equality of conditions for participation in such contracts, in particular by publication, in due time, of invitations to tender. Such publication is to be made for the Community at least in the Official Journal of the European Communities and for the beneficiary states in the appropriate official journal.
2. General conditions of contracts shall be drawn up in conformity with the models in international use, such as the general regulations and conditions for supply contracts financed from PHARE, OBNOVA and CARDS funds.

ARTICLE 6 - DEROGATION FROM STANDARD PROCEDURES

Where the urgency of the situation is recognised, or where justified on account of the nature, minor importance, or particular characteristics of certain MEASURES, (for example two stage financing operations, multi-phased operations, particular technical

specifications, etc.), and related contracts, THE RECIPIENT may, in agreement with THE COMMISSION, exceptionally authorise:

- the placing of contracts after restricted invitations to tender ;
- the conclusion of contracts by direct agreement ;
- the performance of contracts through public works departments.

Such derogation shall be laid down in the Financing Agreement.

ARTICLE 7 - AWARD OF WORKS AND SUPPLIES CONTRACTS

THE COMMISSION and THE RECIPIENT shall ensure that for every operation the offer selected is economically the most advantageous, particularly in view of the qualifications and guarantees offered by the tenderers, the cost and quality of the services, the nature and conditions for execution of the works or supplies, their cost of utilisation and technical value.

Results of the invitations to tender shall be published in the Official Journal of the European Communities and may additionally be published by THE RECIPIENT in the appropriate national publications.

ARTICLE 8 - TECHNICAL COOPERATION CONTRACTS

1. Technical Co-operation contracts which may take the form of studies, supervision of works or technical assistance contracts, shall be concluded after direct negotiation with the consultant or when technical, economic or financial reasons so justify, following invitation to tender.

2. Contracts shall be drawn up, negotiated and concluded either by RECIPIENT or by THE COMMISSION when the financing agreement so provides.

3. Where contracts are to be drawn up, negotiated and concluded by THE RECIPIENT, THE COMMISSION shall put forward a short list of one or more candidates on the basis of criteria guaranteeing their qualifications, experience and independence and taking into account their availability for the project in question.

4. When there is to be a direct negotiation procedure and THE COMMISSION has proposed several candidates, THE RECIPIENT may freely choose the candidate with which it intends to conclude the contract, from among those put forward.

5. When there is recourse to a tendering procedure, the contract shall be awarded to the candidate which has submitted the offer which is acknowledged by THE RECIPIENT and THE COMMISSION to be economically the most advantageous.

TITLE III - GRANT OF FACILITIES

ARTICLE 9 - GENERAL PRIVILEGES

Personnel taking part in Community financed MEASURES and members of their immediate family may be accorded no less favourable benefits, privileges and exemptions than those usually accorded to other expatriates employed in the state of THE RECIPIENT, under any other bilateral or multinational agreement or arrangements for economic assistance and technical co-operation programmes.

ARTICLE 10 - ESTABLISHMENT, INSTALLATION, ENTRY AND RESIDENCE FACILITIES

In the case of works, supply or service contracts, natural or legal persons eligible to participate in tendering procedures shall be entitled to temporary installation and residence where the importance of the contract so warrants. This right shall be acquired only after the invitation to tender has been issued and shall be enjoyed by the technical staff needed to carry out studies preparatory to the drawing up of tenders; it shall elapse one month after the contractor is designated.

THE RECIPIENT shall permit personnel taking part in works, supplies or services contracts financed by the Community, and members of their immediate family, to enter the state of THE RECIPIENT, to establish themselves in the State, to work there and to leave the said State, as the nature of the contract so justifies.

ARTICLE 11 - IMPORT AND RE-EXPORT OF EQUIPMENT

THE RECIPIENT shall grant the permits necessary for the importation of professional equipment required to execute THE MEASURE, subject to existing laws, rules and regulations of THE RECIPIENT.

THE RECIPIENT shall further grant natural and legal persons who have executed works, supplies or services contracts the permits required to re-export the said equipment.

ARTICLE 12 - IMPORTS AND EXCHANGE CONTROL

For the execution of MEASURES, THE RECIPIENT undertakes to grant import authorisations and authorisations for the acquisition of the foreign exchange and to apply national exchange control regulations without discrimination between Member States of the Community and recipient States under the OBNOVA Regulation, the CARDS Regulation, candidate countries for accession to the European Union and, in the event that the Commission has authorised participation in invitations to tender and contracts, recipient countries under the TACIS and MEDA programmes as well as other countries.

THE RECIPIENT shall grant the permits necessary to repatriate funds received in respect of THE MEASURE, in accordance with the foreign exchange control regulations in force in the state of THE RECIPIENT.

ARTICLE 13 - TAXATION AND CUSTOMS

1. Taxes, customs and import duties shall not be financed out of the EC Grant.
2. Imports under supply contracts concluded by the authorities of THE RECIPIENT and financed out of the EC Grant shall be allowed to enter the state of THE RECIPIENT without being subject to customs duties, import duties, taxes or fiscal charges having equivalent effect.
3. THE RECIPIENT shall ensure that the imports concerned will be released from the point of entry for delivery to the contractor, as required by the provisions of the contract and for immediate use as required for the normal implementation of the contract, without regard to any delays or disputes over the settlement of the above mentioned duties, taxes or charges.
4. Contracts for supplies or services provided by Croatian or external firms, financed out of the EC Grant, shall not be subject in the state of THE RECIPIENT to value added tax, documentary stamp or registration duties or fiscal charges having equivalent effect, whether such charges exist or are to be instituted.
5. Natural and legal persons, including expatriate staff, from the Member States of the European Community, executing technical co-operation contracts financed out of the EC Grant, shall be exempt from business and income tax in the state of THE RECIPIENT.
6. Personal and household effects imported for personal use by natural persons (and members of their immediate families), other than those recruited locally, engaged in carrying out tasks defined in technical co-operation contracts, shall be exempt from customs duties, import duties, taxes and other fiscal charges having equivalent effect, the said personal and household effects being either re-exported or disposed of in the state, in accordance with the regulations in force in the state of THE RECIPIENT after termination of the contract.
7. Natural and legal persons importing professional equipment, as provided for in Article 11, shall, if they so request, benefit from the system of temporary admission, as defined by the national legislation of THE RECIPIENT in respect of the said equipment.

TITLE IV - EXECUTION OF CONTRACTS

ARTTICLE 14 - ORIGIN OF SUPPLIES

THE RECIPIENT agrees that, save when otherwise authorised by THE COMMISSION, materials and supplies required for execution of contracts must originate in the Community, recipient States under the OBNOVA Regulation, the CARDS Regulation, candidate countries for accession to the European Union or, in the event of Commission authorisation, in recipient countries under the TACIS and MEDA programmes or in other countries.

ARTICLE 15 - PAYMENT PROCEDURES

1. For contracts financed out of the EC Grant, tenders shall be drawn up and payments made either in EURO or in accordance with the foreign exchange laws and regulations of THE RECIPIENT, in the currency of THE RECIPIENT, or in the currency of the state where the tenderer has his registered place of business, or in the currency of the state where the supplies were produced.
2. When tenders are drawn up in EURO, payments relating thereto shall be made, as appropriate, in the currency named in the contract, on the basis of the equivalent value of the Euro on the day preceding the payment.
3. THE RECIPIENT and THE COMMISSION shall take all measures necessary to ensure execution of the payments within the shortest possible time.

TITLE V - COLLABORATION BETWEEN THE COMMISSION AND THE RECIPIENT

ARTICLE 16 - INSPECTION AND AUDIT

1. THE COMMISSION, including the European Anti-Fraud Office (OLAF), shall have the right to send its own agents or duly authorised representatives to carry out any technical or financial mission or audit that it considers necessary to follow the execution of THE MEASURE. However, THE COMMISSION shall give the authorities of THE RECIPIENT advance notice of such missions.

THE RECIPIENT shall supply all information and documents which shall be requested of it and take all suitable measures to facilitate the work of persons instructed to carry out audits or inspections.

2. THE RECIPIENT shall:
  - (a) maintain records and accounts adequate to identify the works, supplies or services financed under the Financing Agreement in accordance with sound accounting procedures;

- (b) ensure that the aforementioned agents or representatives of THE COMMISSION have the right to inspect all relevant documentation and accounts pertaining to items financed under the Financing Agreement and assist the Court of Auditors of the European Communities to carry out audits relating to the utilisation of the EC Grant.

The Commission may also carry out an ex-post evaluation and a final audit of the programme. The ex-post evaluation will assess the achievement of the objectives/targets of the programmes, as well as the impact on the development and restructuring of the sector concerned.

The final audit will review the local financial data of the programme, providing an independent opinion on the reliability and consistency of contracts and disbursements, as well as their compliance with the provisions of the Financing Agreement. The audit will establish the balance of uncommitted and/or un-disbursed funds, which shall be reimbursed to the Commission.

ARTICLE 17 - FOLLOW-UP OF MEASURES

In following the execution of THE MEASURE, THE COMMISSION may request any explanation and, where necessary, may agree with THE RECIPIENT on a new orientation for THE MEASURE which is deemed to be better adapted to the objectives in view.

THE RECIPIENT shall make reports to THE COMMISSION, following the time-schedule laid down in the financing agreement, throughout the period of execution of THE MEASURE and after completion thereof.

THE COMMISSION will, in the light of the reports and where appropriate of the ex-post evaluation, proceed to the official closure of the MEASURE and will inform the recipient country of the date of official closure of the MEASURE.

TITLE VI - GENERAL AND FINAL PROVISIONS

ARTICLE 18 - CONSULTATION - DISPUTES

1. Any question relating to execution or interpretation of the financing agreement or these General Conditions shall be the subject of consultation between THE RECIPIENT and THE COMMISSION, leading, where necessary, to an amendment of the Financing Agreement.
2. Where there is a failure to carry out an obligation set out in the Financing Agreement and these General Conditions, which has not been the subject of remedial measures taken in due time, THE COMMISSION may suspend the financing of the MEASURE, after consultation with THE RECIPIENT.

3. THE RECIPIENT may renounce in whole or in part the execution of THE MEASURE. The Contracting Parties shall set out the details of the said renunciation in an exchange of letters.

ARTICLE 19 - NOTICE -ADDRESSES

Any notice and any agreement between the parties, provided for herein, must be the subject of a written communication referring explicitly to the number and title of THE MEASURE. Such notices or agreements shall be made by letter sent to the party authorised to receive the same and sent to the address notified by the said party. In case of urgency, telefax, telegraphic or telex communications shall be permitted and deemed to have been validity served, provided that they are confirmed immediately by letter.

The addresses are set out in the Financing Agreement.

ANNEX B

ARBITRATION

Any dispute between the Contracting Parties, arising out the Framework Agreement or Financing Agreement, which is not settled by applying the procedures laid down in article 18 of the General Conditions relating to Financing Agreement, shall be submitted to arbitration by an Arbitral Tribunal as hereinafter provided.

The parties to such arbitration shall be THE RECIPIENT on the one side and THE COMMISSION on the other side.

The Arbitral Tribunal shall consist of three arbitrators, appointed as follows:

- one arbitrator shall be appointed by THE RECIPIENT ;
- a second arbitrator shall be appointed by THE COMMISSION ;
- the third arbitrator (hereinafter sometimes called "THE UMPIRE") shall be appointed by agreement of the parties or, if they shall not agree, by the Secretary General of the United Nations.

If either side falls to appoint an arbitrator, THE UMPIRE shall appoint such arbitrator.

Should any arbitrator appointed in accordance with this provision resign, die or become unable to act, another arbitrator shall be appointed in the same manner as the arbitrator whose place he takes; such successor shall have all the powers and duties of the original arbitrator.

ANNEX C – SPECIAL CONDITIONS

1. OBJECTIVES AND DESCRIPTION

The Phare National Programme 2006 concentrates on eight sectoral objectives referring to the priorities identified in the Progress Report and the Accession Partnership for Croatia:

Objective 01 / Democracy and rule of law

Objective 02 / Human rights, protection of minorities and civil society dialogue

Objective 03 / Economic criteria

Objective 04 / Internal market and trade

Objective 05 / Sectoral policies

Objective 06 / Cooperation in justice and home affairs

Objective 07 / Supporting programmes

Objective 08 / Economic and social cohesion

Summary descriptions of the individual projects grouped under the sectoral objectives are as follows:

Objective 1: Democracy and rule of law

Judicial system

<i>HR2006/018-113/1/1: Harmonization and publication of case law</i>	
<i>Duration</i>	<i>24 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>Yes</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 1.560.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This project will reinforce administrative capacity of the Supreme Court and a number of pre-selected courts and provide assistance with the introduction of a judicial document and record management system for all three instances of court procedures. It will also include assistance in establishing a case law centre at the Supreme Court and training of legal, administrative and operational staff in selected courts.

<i>HR2006/018-113/1/2: Support to court administration and case management improvement</i>	
<i>Duration</i>	<i>24 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 3.000.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This project will enhance administrative capacity by establishing new court administration systems (new business processes, procedures and IT system) in courts and build on the results of earlier EC assistance as well as a linked World Bank project. The project will also assist with the revision and redrafting of relevant by-laws.

Public administration

<i>HR2006/018-113/1/3: Enhancing capacity of Croatian state and public administration for providing user oriented service</i>	
<i>Duration</i>	<i>24 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>Yes</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.525.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This project will enhance the capacity of the Croatian State and Public Administration for providing user-oriented services. The project will improve the legal, organisational and horizontal integration of administrative procedures for delivery of public services to citizens and businesses, in line with the e-Europe Programme and the Croatian One-Stop-Shop Programme in such areas as VAT, income taxes, personal document issuance and e-procurement.

Objective 2: Human rights, protection of minorities and civil society dialogue

<i>HR2006/018-113/2/1: Roma Support Project - Phase II</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.500.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This project is the continuation of the Phare 2005 intervention to enhance and facilitate active and full participation of the Roma national minority in the economic, educational, cultural and social life of Croatian society, while preserving their own identity, culture and tradition. The project will improve environmental and general living conditions in Roma settlements in Međimurje County and facilitate and improve access for the Roma national minority in Croatia to formal and non-formal education and training.

<i>HR2006/018-113/2/2: Enabling of civil society sector for active contribution in the pre-accession process</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.400.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This project will support activities through targeted grant schemes in the sectors of environment, democratisation and human rights as well as youth. Grant schemes launched in the defined sub-sectors will include networking with other local NGOs, economic/professional associations and local authorities, where appropriate in partnership with EU NGOs.

Objective 3: Economic criteria

<i>HR2006/018-113/3/1: Improving budget processes for effective financial management</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>

Phare budget	€ 3.071.250
Implementing Agency	CFCU

This project will assist in establishing an effective and sustainable financial management system based on modern instruments and mechanisms, designed and operating according to European standards through the modernization of budget processes and increasing capacity for budget management. The project will introduce budget preparation and execution procedures that will strengthen the public expenditure management system at different levels.

Objective 4: Internal market and trade

Intellectual property law

<i>HR2006/018-113/4/1: Strengthening the enforcement of intellectual property rights</i>	
Duration	24 months
Twinning	Yes
Phare budget	€ 1.472.500
Implementing Agency	CFCU

This project will assist in strengthening the capacity to enforce intellectual property rights to ensure a level of protection of intellectual property rights in Croatia according to the internal market requirements. The project will strengthen the administrative and technical capacity of the enforcement bodies responsible for implementing the IPR protection measures and establish an IPR Information centre at the State Intellectual Property Office.

Taxation

<i>HR2006/018-113/4/2: Strengthening and enhancement of the Croatian tax administration IT function to achieve the EU standards in the VAT field</i>	
Duration	36 months
Twinning	Yes
Phare budget	€ 3.000.000
Implementing Agency	CFCU

This project will strengthen the Croatian tax administration IT function to achieve EU standards in the VAT field. The project will assist establishing functional VIES and VES systems able to effectively communicate with EU Member States systems.

Customs union

<i>HR2006/018-113/4/3 : Integration of the Croatian customs information system with the EU customs information system</i>	
Duration	36 months
Twinning	Yes
Phare budget	€ 5.275.000
Implementing Agency	CFCU

The purpose of this project is to support the integration of the Croatian Customs Information System with the EU Customs Information Systems. The project aims at ensuring full compatibility and interoperability of IT systems with EU Customs Systems to enable the exchange of computerized data in core customs and taxation business areas of the EC customs tariff, customs transit control and the control of the movement of excise goods.

Objective 5: Sectoral Policies

Transport

<i>HR2006/018-113/5/1: Restructuring and development of Croatian railway system within the framework of EU legislation</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.800.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

The project will assist in aligning the legal and institutional framework of the Croatian rail sector with the EU *acquis communautaire*. The project will assist in setting up key institutions and build capacity in terms of training, procedures, and IT support.

<i>HR2006/018-113/5/2: Maritime safety: Enforcement of administrative capacity – monitoring and management of vessels – Phase II</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>Yes</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 4.725.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This project is a continuation of the Phare 2005 project supporting maritime safety through enhancement of capacity for monitoring and management of vessels. The project aims to establish a fully operational Vessel Traffic Monitoring and Information System (VTMIS). The project will also assist in the enhancement of administrative and technical efficiency of the Croatian Maritime Administration in monitoring and management of vessels with a special regard to vessels carrying dangerous and polluting goods.

Statistics

<i>HR 2006/018-113/5/3: Major revision of classifications and upgrading of subject-matter statistics</i>	
<i>Duration</i>	<i>24 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.000.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

The project aims to support the Central Bureau of Statistics in providing adequate statistical information by revising classification and upgrading subject-matter statistics according to EU classifications. The project will contribute to the increased comparability of statistical data of the Republic of Croatia by introducing *acquis* requirements on provision, management and assessment of statistical data.

Education and culture

<i>HR2006/018-114/5/4: TEMPUS</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 4.500.000</i>

Implementing Agency	Centralised
----------------------------	--------------------

The project will continue to support Croatia's participation in the TEMPUS programme with the aim to increase the quality of higher education institutions and preparedness for successful participation in EU education programmes, to strengthen the strategic management capacity and modernise the administration of higher education institutions and to revise curricula and courses in line with changes in social and economic needs. The European Commission's Directorate-General for Education and Culture has the overall responsibility for the policy and management of the Tempus Programme. Following an annual call for proposals, projects are assessed academically and technically according to general criteria and a list of national priorities established in co-operation with the partner country authorities.

Environment

HR2006/018-113/5/5: Establishment of air quality monitoring and management system	
Duration	36 months
Twinning	Yes
Phare budget	€ 2.387.000
Implementing Agency	CFCU

The aim of the project is to develop Croatia's capacity to implement the acquis relating to air quality and to support exchange of air quality data and to increase public awareness of air quality issues. The project will assist in establishing monitoring stations, improving data collection and providing information on air quality.

HR2006/018-113/5/6: Development of hazardous waste management system including the identification and management of "hot spot sites" in Croatia	
Duration	36 months
Twinning	Yes
Phare budget	€ 2.425.000
Implementing Agency	CFCU

The project purpose is to establish a hazardous waste management system according to the National Waste Management Strategy, particularly in relation to the identification, characterization and further management of 'hot spot sites', and to increase the ability of relevant governmental authorities to apply and enforce the *acquis communautaire* relating to waste management.

Objective 6: Cooperation in justice and home affairs

Border management

HR2006/018-113/6/1: Blue border surveillance	
Duration	36 months
Twinning	Yes
Phare budget	€ 1.292.500
Implementing Agency	CFCU

The aim of this project is to provide further assistance to the Ministry of Interior for preparing for the requirements of the Schengen acquis with regards to blue border surveillance. The project will assist in strengthening capacity for inter-agency coordination, human resources and strategic planning for border surveillance.

Objective 7: Supporting programmes

<i>HR2006/018-113/7/1: Development of institutional capacity and project pipeline for the management of EU structural funds</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>Yes</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 7.000.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This facility aims to strengthen the capacity of Croatian institutions to prepare and manage IPA projects and to develop the institutional and human capacity of the Croatian administration for the management and absorption of the EU Structural Funds. It includes technical assistance for feasibility studies, training in programming, project design and project management, and the preparation of projects, technical specifications, procurement plans, tender dossiers and environmental impact assessments.

<i>HR2006/018-113/7/2: Participation in Community programmes</i>	
<i>Duration</i>	<i>24 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 4.500.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>Specific conditions – National Fund</i>

A Protocol to the SAA on a Framework Agreement on the general principles for Croatia's participation in Community Programmes was signed in November 2004. The Phare programme can be used to meet a part of the costs for the participation in the programmes in accordance with Article 5 Paragraph 2 of the Framework Agreement. From 2006, the financial contribution to the following areas (programmes) will be supported by the Phare budget: democratisation (Community Programme on Gender Equality); public administration reform (Interoperable Delivery of European e-Government Services to public Administrations, Businesses and Citizens); employment (Community Incentive Measures in the field of Employment); transport (Marco Polo Programme); energy (Intelligent Energy Europe); customs and taxation (CUSTOMS 2007 & FISCALIS 2007); and RTD (6th Framework Programme).

<i>HR2006/018-113/7/3: Project Preparation Facility and Unallocated Institution Building Envelope</i>	
<i>Duration</i>	<i>24 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>Yes</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.628.750</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

This facility will provide Institution Building support to meet the requirements related to specific, urgent and unforeseen needs identified in the course of the accession negotiation process. In particular this facility may help to assist the adoption and implementation of acquis in particular areas where assistance is still necessary; strengthen the institutional and operational capacity of public administration bodies in view of the future role in the implementation of the EU acquis; develop human resources of public administration institutions relevant for the implementation of the EU acquis; facilitate public administration reform; and develop the institutions involved in current and future management of EC funds, and in the protection of these funds against fraud, other irregularities and corruption.

Objective 8: Economic and Social Cohesion

<i>HR2006/018-113/8/1: Support for increasing competitiveness and exports of Croatian SMEs</i>	
<i>Duration</i>	<i>36 months</i>
<i>Twinning</i>	<i>N/A</i>
<i>Phare budget</i>	<i>€ 2.000.000</i>
<i>Implementing Agency</i>	<i>CFCU</i>

The project will provide support for increasing the competitiveness and export capacities of Croatian SMEs. The project will assist in meeting the objectives of the European Charter for SMEs with respect to promoting technology dissemination and cooperation between different sized companies and fostering cooperation between SMEs and higher education and research institutions for knowledge and technology transfer.

Lessons Learned

In designing the Phare 2006 programme, careful account has been taken of the results of projects programmed in previous years. Lessons learned are usually drawn on a case by case basis, building upon relevant experience in the implementation of previous projects in a specific area. Relevant information in that respect is provided in each project fiche.

The key lesson learned from the implementation of CARDS projects is that weak administration absorption capacity in Croatia's public administration bodies is reducing the effectiveness of EC assistance. The Croatian administration needs to keep up its efforts to meet agreed project conditionalities, such as policy decisions; the establishment and strengthening of institutions and the allocation of resources and there is a need to raise the top political levels' knowledge about EU assistance. Proper staffing of the units charged with implementing projects and support from the top management and political level in ministries is necessary for successful project results. The Commission continues to support Institution building in bodies involved in managing EU funds, including support for the introduction of a decentralised implementation system for EU assistance (see below) and it also supports general public administration reform.

The Croatian government has undertaken a series of activities to improve the implementation record of EU assistance with good results. A government Coordination Group and a Technical Working Group are facilitating the coordination of overall assistance received by the Republic of Croatia from foreign sources.

Overall programme conditionalities

Before the Financing Agreement between the Commission and the Government of Croatia is signed, the National Aid Coordinator will satisfy the Commission that adequate steps have been taken to staff and resource adequately the National Fund, CFCU, other Implementing Agencies and project management units involved in implementing this programme.

Before the Financing Agreement between the Commission and the Government of Croatia is signed, the National Aid Coordinator will confirm the availability of the national co-financing indicated in each project fiche, and the modalities for combining Phare and national co-financing when projects are contracted.

Any project involving the supply of equipment and works requires national co-financing as shown in the relevant project fiche. In addition, all operational and running costs and the maintenance of the equipment will be provided by the final beneficiaries.

If the total cost of equipment or works is less than the amount envisaged in the fiche, the amount of Phare support will be reduced to maintain unchanged the relative proportions of Phare support and national co-financing shown in the fiche. If the total cost is greater than the amount envisaged in the fiche, the extra support required will be provided by additional national co-financing.

Before the Financing Agreement between the Commission and the Government of Croatia is signed, the National Aid Coordinator will satisfy the Commission that draft twinning covenants, terms of reference and technical specifications have been prepared, as appropriate, to allow each project to be launched immediately.

For any project delivered partly or wholly by twinning, a draft twinning contract shall be presented to the Commission Delegation for approval within three months of notification of selection of the twinning partner. If no draft contract is presented within this period, the Commission may re-circulate the project to Member States for selection of a new twinning partner, tender the project for commercial technical assistance, or cancel the project.

Projects to be implemented through twinning or twinning light require the full commitment and participation of the senior management of the beneficiary institution. In addition to providing the twinning partner with adequate staff and other resources to operate effectively, the senior management must be fully involved in the development and implementation of the policies and institutional change required to deliver the project results.

For projects involving more than one Croatian Ministry or agency, the National Aid Co-ordinator will ensure that effective mechanisms for co-operation and co-ordination between such Ministries or agencies are in place. The National Aid Co-ordinator will undertake thorough reviews of progress on implementation of the projects listed at least every three months from the time the Financing Agreement is signed until the final date for contracting.

If these reviews indicate that by the first quarter of the final year for contracting (2008 unless otherwise specified) there is a high risk of a project or component of a project not being contracted, the Commission reserves the right to take remedial action including, if necessary, reallocating funds to other purposes or cancelling projects or components thereof.

Further project-specific conditionalities are described in each project fiche.

2. BUDGET

2.1. Budget Table for 2006

No	OBJECTIVE	Phare support			Co-financing		TOTAL
		IB	INV	Total Phare	Other sources (**)	National public fund (*)	
01	Democracy and rule of law	6.000.000	1.085.000	7.085.000		365.000	7.450.00
02	Human rights, protection of minorities and civil society dialogue	2.400.000	2.500.000	4.900.000	300.000	1.371.429	6.571.42
03	Economic criteria	1.772.550	1.298.700	3.071.250		1.023.750	4.095.00
04	Internal market and trade	5.750.000	3.997.500	9.747.500		1.332.500	11.080.00
05	Sectoral policies	12.363.000	6.474.000	18.837.000		2.251.000	21.088.00
06	Cooperation in justice and home affairs	1.000.000	292.500	1.292.500		97.500	1.390.00
07	Supporting programmes	14.128.750	0	14.128.750		0	14.128.75
08	Economic and social cohesion	0	2.000.000	2.000.000		700.000	2.700.00
	TOTAL	43.414.300	17.647.700	61.062.000	300.000	7.141.179	68.503.17

(The distribution of figures between the budget lines is indicative within the limits of Art. 5 MoU NF)

(*) Contribution from national, regional, local, municipal authorities, FIs loans to public entities, funds from public enterprises.

(**) Private funds, FIs loans to private entities.

2.2. Principle of Co-Financing

In accordance with the Phare Guidelines, all investment projects supported by Phare must receive co-financing from national public funds.

The Community contribution may amount to up to 75% of the total eligible public expenditure. Taxes are not an element eligible for co-financing.

Co-financing for Institution Building projects is provided by the Beneficiary Country bearing certain infrastructure and operational implementation costs, through financing the human and other resources required for effective and efficient absorption of Phare assistance.

3. IMPLEMENTING AGENCIES

The Implementing Agency responsible for the programme is the Central Finance and Contracting Unit (CFCU) of the Ministry of Finance of the Republic of Croatia except for:

- Project HR2006/018-114/5/4 “Tempus”, for which responsibility for implementation lies with the European Commission.
- Project HR2006/018-113/7/2 “Participation in Community Programmes”, where implementation will only consist in the payment of the EC part of the financial contribution to the Community programmes by the National Fund.

4. IMPLEMENTATION ARRANGEMENTS

4.1. Method of Implementation

Implementation of the programme will follow Art. 53 (1) b (second alternative) of the Financial Regulation¹. The implementation arrangements outlined below do not apply to the Tempus programme (HR2006/018-114/5/4), for which the implementation responsibility lies with the European Commission and which will be implemented on a centralised basis in accordance with Art. 53 (1)a of the Financial Regulation. The Beneficiary Country will continue to ensure that the conditions laid down in Art. 164 (1) (a) - (e) of the Financial Regulation are respected at all times.

Prior to the accreditation of Implementing Agencies foreseen by Art. 12 (2) of Regulation 1266/1999², project selection, tendering and contracting by the Beneficiary Country will be subject to ex-ante approval by the Commission.

4.2. General rules for Procurement

Procurement shall follow the provisions of Part 2, Title IV of the Financial Regulation and Chapter 3 of Part 2, Title III of its Implementing Rules³, as well as the Commission Decision SEC (2003) 387/2⁴.

---

¹ Council Regulation (EC, Euratom) 1605/2002 of 25 June 2002; OJ L 248; 16.9.2002; p. 1

² Council Regulation (EC) 1266/1999 of 21 June 1999; OJ L 161; 26.6.1999; p. 68

The Contracting Authorities shall also use the procedural guidelines and standard templates and models facilitating the application of the above rules provided for in the “Practical Guide to contract procedures financed from the general EC budget in the context of external actions” (“Practical Guide”) as published on the EuropeAid website⁵ at the date of the initiation of the procurement or grant award procedure.

4.3. Grant Schemes

For grant schemes the precise implementation arrangements will be specified in the relevant project fiches in line with the following principles:

The procedures and formats to be used in the implementation of the schemes and award of the grants will follow the grant award procedures for External Actions. In particular, due care will be given to the selection process of the projects. Grants will be awarded in conformity with the provisions of chapter 6 of the Practical Guide, and following the principles of Phare decentralised management. Prior to EDIS accreditation, the ex-ante approval of the Commission Delegation in Croatia will be required.

The competent PAO for the programme under which the grant scheme is financed has to retain his/her contractual and financial responsibility for the implementation of the schemes. In particular, the PAO has to formally approve the call for proposals, application forms, the eligibility criteria and the selection and award criteria, as well as the selection process and results. The PAO also has to sign the grant agreements with the beneficiaries and to ensure adequate monitoring and financial control under his/her authority and responsibility. With this reservation, the management can be decentralised from the PAO to the appropriate bodies at sectoral or regional level.

The implementation of selected projects through provision of works, supplies and services, which are sub-contracted by the final beneficiaries of the individual grants, shall be subject to the procurement rules for External Actions at the time of implementation. Following a positive assessment of the Implementing Agency’s capacity to operationally and financially manage the schemes in a sound and efficient manner⁶, the Commission Delegation may decide to waive its ex-ante approval of sub-contracting carried out by the final beneficiaries of the individual grants. The detailed provisions governing the role of the Delegation in the above-mentioned sub-contracting phase will be specified, as appropriate, in the Exchange of Letters between the Delegation and the national authorities following the above-mentioned assessment exercise.

---

³ Commission Regulation (EC; Euratom) 2342/2002 of 23. December 2002; OJ L 357; 31.12.2002; p.1 as amended by Commission Decision 2004/121 of 6 February 2004. OJ L 036, 07.02.2004 p 58

⁴ Commission Decision SEC (2003) 387/2 on Rules and procedures for service, supply and works contracts financed from the general budget of the European Communities in the context of co-operation with third countries, adopted on March 25, 2003

⁵ current address: http://europa.eu.int/comm/europeaid/tender/gestion/index_en.htm

⁶ see section 11 and Annex 4 of the 2004 Phare Programming Guide

Grant schemes will not involve projects for which the Phare contribution is below €50 000 or above €2 million. This lower limit may be waived as a result of the above-mentioned assessment of the Implementing Agency's capacity of giving assurance of sound financial management. The lower limit is not applicable in the case of NGOs.

The financial commitments in Phare terms will take effect at the date of signature of the grant agreements by the competent PAO. The projects should be fully implemented before the expiry date for contract execution of the corresponding Financing Agreement.

4.4. Implementation Principles for Twinning Projects

Twinning projects are set up in the format of a grant contract (twinning contract) whereby the selected Member State administration agrees to provide the requested public sector expertise (including the long term secondment of an official assigned to provide full time counsel to the beneficiary administration as Resident Twinning Advisor) against the reimbursement of the expenses thus incurred. This twinning contract is in line with the provisions of Article 27 of the Financial Regulation and of Part One, Title VI on grants of the Financial Regulation and its Implementing rules.

Further to the provisions of Article 160, first paragraph of the aforementioned Implementing Rules, the Contracting authority shall use the rules and proceedings set out in the regularly updated Twinning Manual (which includes a system of fixed rates and prices for the reimbursement of the provided public sector expertise by the selected Member state administration for launching, selection, implementation and closing of twinning projects.

The twinning manual is available on the Website of DG ELARG at the following address: <http://europa.eu.int/comm/enlargement/pas/twinning/index.htm>.

5. MANAGEMENT OF ASSISTANCE

5.1. Project Management

5.1.1. Responsibilities⁷

The National Aid Co-ordinator (NAC) will have overall responsibility for programming and monitoring of Phare programmes.

The National Authorising Officer (NAO) and the NAC shall be jointly responsible for the co-ordination between Phare, ISPA and SAPARD.

The NAO and the Project Authorising Officer (PAO) will ensure that the programmes are implemented in line with the procedures laid down in the instructions of the Commission. They will also ensure that all contracts required to implement the Financing Agreement are awarded using the procedures and standard documents for External Actions in force at the time of implementation, and that EU state aid rules are respected.

---

⁷ With the exception of project HR2006/018-114/5/4 "Tempus" for which the responsibility of implementation lies with the European Commission

5.1.2. *Project Size*

All projects will be greater than 2 M €, except those in the following areas:

In accordance with the Phare Guidelines, some specific objectives may require smaller projects. The main reason is that projects focused primarily on institution building where the Croatian Ministry/agency concerned has limited absorptive capacity and cannot utilise as much as € 2 million:

(i)	Democracy and rule of law:	HR2006/018-113/1/1
(ii)	Internal market and trade:	HR2006/018-113/4/1
(iii)	Cooperation in justice and home affairs:	HR2006/018-113/6/1.

5.1.3. *Deadline for contracting and execution of contracts, programming deadline*

(1) All contracts must be concluded by no later than November 30, 2008.

(2) All contracts must be executed by no later than November 30, 2009. For the following project only, contracts must be executed by no later than February 28, 2011:

- HR2006/018-114/5/4 TEMPUS

In no case can the contracting period for projects implemented under this programme exceed three years after the date of the global commitment (Art. 166 (2) FR). Budgetary commitments which have not given rise to payments during three years counted from the date of the legal commitment will be de-committed (Art. 77 (3) FR).

(3) Concerning the amount foreseen under the Unallocated Institution Building Envelope, projects must be programmed and Terms of Reference agreed by the Commission by no later than the date of accession.

(4) Under DIS, a complete tender dossier must be submitted to the Delegation for approval by no later than 6 months after the signature of the Financing Agreement. In case of non-compliance, the Beneficiary Country will inform the JMC, which may recommend reallocation or cancellation of funds in accordance with Art. 5 of the MoU on the National Fund.

5.1.4. Environmental Impact Assessment and Nature Conservation

The procedures for environmental impact assessment as set down in the EIA-directive⁸ are fully applicable for all investment projects under Phare. If the EIA-directive has not yet been fully transposed, the procedures should be similar to the ones established in the above-mentioned directive. If a project would fall within the scope of annex 1 or annex 2 of the EIA-directive, the carrying out of the EIA-procedure must be documented⁹.

If a project is likely to affect sites of nature conservation importance, an appropriate assessment according to Art. 6 of the Habitats-directive must be documented¹⁰.

All investments shall be carried out in compliance with the relevant community environmental legislation. The project fiches will contain specific clauses on compliance with the relevant EU-legislation in the field of the environment according to the type of activity carried out under each investment project.

5.2. Financial Management

5.2.1. Principles and Responsibilities

The National Fund in the Ministry of Finance, headed by the NAO, will supervise the financial management of the programme, and will be responsible for reporting to the European Commission. The NAO shall have the overall responsibility for financial management of the Phare funds, and the full accountability for the Phare funds of a programme until the closure of that programme, with the exception of project HR2006/018-114/5/4 "TEMPUS" for which the responsibility lies with the European Commission.

---

⁸ DIR 85/337/EEC; OJ L 175/40; 5.7.1985, as amended

⁹ in Annex EIA to the corresponding investment project fiche.

¹⁰ in Annex Nature Conservation to the corresponding investment project fiche

The NAO shall ensure that the Phare rules, regulations and procedures pertaining to reporting and financial management are respected, and that a reporting and project information system is functioning.

The Commission will make payments to the NF in accordance with the Memorandum of Understanding signed between the Commission and the Republic of Croatia in May 2005.

Payments will be made following requests from the NAO into a separate bank account, denominated in €, which will be opened and managed by the National Fund in the central bank or in a Government guaranteed bank. In principle, all bank accounts will be interest bearing.

According to Articles 3 & 4 of the implementing rules of the Financial Regulation accrued interest is the property of the Beneficiary Country. The NAO must however ensure that the accrued interest is actually registered in its entirety as revenue in the national budget. Furthermore the NAO will ensure a regular reporting of the interest via Perseus.

5.2.2. *Payments to the National Fund*

A first payment¹¹ of up to 20% of the funds to be managed locally¹², will be sent to the NF following signature of the Financing Agreement and the Implementing Agreements between the NF and the Implementing Agencies (IAs)/Central Finance and Contracts Unit (CFCU). Furthermore, the NAO must submit to the Commission the designation of the PAOs and a description of the system put in place, highlighting the flow of information between the NF and the IA/CFCU and the manner in which the payment function between them will be carried out.

Two further payments¹³ of up to 30% of the funds to be managed locally¹⁴ will be made. The second payment will be triggered when 5 % of the total budget in force¹⁵ has been disbursed by the IAs and the CFCU. The third payment may be requested when 35% of the total budget in force¹⁶ has been disbursed.

A final fourth payment will be made when 70 % of the total budget in force¹⁷ has been disbursed and all contracts have been signed.

---

¹¹ representing pre-financing as defined in Art. 105 (1) of the Implementing Rules to the Financial Regulation

¹² excluding the amount foreseen for Community Programmes and Tempus

¹³ representing interim payments or the renewal of pre-financing as defined in Art. 105 (1) of the Implementing Rules to the Financial Regulation

¹⁴ excluding the amount for Community Programmes and Tempus

¹⁵ excluding the amount for Community Programmes and Tempus

¹⁶ excluding the amount for Community Programmes and Tempus

¹⁷ excluding the amount for Community Programmes and Tempus

Exceptionally the NAO may request more than the percentage agreed where it can be demonstrated by a cash-flow projection that the cash-flow requirements in the subsequent period will exceed such percentage. In cases where the aggregate of the funds deposited in the NF, CFCU and IAs accounts exceeds 15% of the total budget in force for the programme the Commission may exceptionally authorise a payment, if the NAO provides duly substantiated evidence that contractual obligations cannot be met with the funds available.

5.2.3. Payments from the National Fund to the Implementing Agency

The National Fund will make payments to IAs, including the CFCU, in accordance with Implementing Agreements signed between the NF and the IAs/CFCUs. Bank accounts for sub-programmes shall be opened in the name of the relevant Implementing Agency/CFCU in charge of financial management of the sub-programme in line with Art. 15 of the MoU on the National Fund.

As long as implementation follows DIS, each individual Implementing Agreement must be endorsed in advance by the European Commission. In cases where the NF is itself the paying agent for the CFCU/IA there will be no payments from the NF to the CFCU. The CFCU and the IAs must each be headed by a Programme Authorising Officer (PAO) appointed by the NAO after consultation with the NAC. The PAO will be responsible for all operations carried out by the relevant CFCU/IA.

5.2.4. Payments to the National Fund for Participation in Community Programmes and Agencies

A single payment to the National Fund will be made, covering the full amount of the Phare part of the financial contribution for participation in Community programmes and agencies. This payment will be made following signature of the Financing Agreement and upon request from the National Fund.

This payment is separate from the payments made for the rest of the programme. The Phare contribution for each programme will, however, only be transferred when the Association Council Decision or Memorandum of Understanding establishing the terms and conditions for participation in that programme is in force.

If there is a delay in the entry into force of some of the Memoranda of Understanding, the payment to the National Fund may be divided into two or more instalments, so that 100% of the funds necessary for the programmes in force can be paid immediately. The National Fund is responsible for transferring the funds back to the Commission, following the call for funds of the Commission service responsible for the programmes concerned and within the deadlines requested.

5.2.5. Payments in Case of Contractual Retention Clauses

For those contracts with contractual retention clauses (e.g. funds retained for a warranty period), the Implementing Agency assumes full responsibility for managing the funds until final payment is due, as well as for ensuring that the said funds will only be used to make payments related to the retention clauses.

The IA further assumes full responsibility towards the contractors for fulfilling the obligations related to the retention clauses. Funds not paid out to the contractors after final payments have been settled shall be reimbursed to the Commission.

5.2.6. *Closure of Expenditure and Clearance of Accounts*

No later than sixteen months after the end of execution of contracts, the NF will submit a final declaration of expenditure and a final technical progress report covering both Phare support and co-financing and an attestation regarding the regularity, accuracy and veracity of the accounts transmitted. The final certified expenditure should at this point equal the original value of the contracts minus any deductions and savings agreed with contractors in the course of implementation. This should also equal payments made plus any sums outstanding on account of contractual retention.

If the payments received from the Commission exceed the final certified expenditure, the NF shall return the excess to the Commission at the time of submitting the final declaration. If there are any outstanding payments (with the exception of contractual retention funds), the NF should provide an explanation and a forecast when payment will be finalised. The NF shall report on progress on contractual retention funds and outstanding payments on a quarterly basis. If they are not paid to the contractor, they shall be returned to the Commission.

After evaluation of the final declaration, the Commission will state its view on any expenditure to be excluded from Community funding, where it finds that expenditure has not been executed in compliance with Community rules.

The results of the Commission's checks and its conclusions to exclude expenditure from financing will be notified in writing to the NF, which shall be given one month to transmit its reply in writing.

If no agreement is reached within one month of receipt of the NF's written reply, the Commission shall decide and establish the amounts to be excluded, having regard in particular to the degree of non-compliance found, the nature and gravity of the infringement as well as the financial loss suffered by the Community.

Following the decision about amounts to be excluded, all ineligible expenditure will be recovered without prejudice to the treatment of irregularities and subsequent financial corrections stipulated below.

The funds will be recovered either by direct reimbursement from the NF or by compensation in accordance with Community rules.
---

6. MONITORING AND EVALUATION¹⁸

Project implementation will be monitored through the Joint Monitoring Committee (JMC). It includes the NAO, the NAC and the Commission services. The JMC will meet at least once a year to review all Phare funded programmes in order to assess their progress towards meeting the objectives set out in the

¹⁸ With the exception of project HR2006/018-114/5/4 "Tempus" for which the responsibility for implementation lies with the European Commission.

Financing Agreements and the Accession Partnership. The JMC may recommend a change of priorities and/or reallocation of Phare funds. Furthermore, the JMC will review the progress of all pre-accession EU-funded assistance programmes once a year (Phare, ISPA, SAPARD).

For the Phare programme, the JMC will be assisted by Sectoral Monitoring Sub-Committees (SMSC), which will include the NAC, the PAO of each Implementing Agency (and the CFCU where applicable) and the Commission Services. The SMSC will review in detail the progress of each programme, including its components and contracts, assembled by the JMC into suitable monitoring sectors. Each sector will be supervised by one SMSC on the basis of regular monitoring reports produced by the Implementing Agency, and interim evaluations undertaken by independent evaluators. The SMSC will put forward recommendations on aspects of management and design, ensuring that these are effected. The SMSC will report to the JMC, to which it will submit overall detailed opinions on all Phare financed programmes in its sector.

The Commission services shall ensure that this programme will be subject to interim (either centralised or decentralised) and/or ex post evaluations.

7. AUDIT, FINANCIAL CONTROL, ANTI-FRAUD MEASURES, PREVENTIVE AND CORRECTIVE ACTIONS

7.1. Supervision and Financial Control by the Commission and the European Court of Auditors

All Financing Agreements as well as all resulting contracts are subject to supervision and financial control by the Commission (including the European Anti-Fraud Office) and audits by the European Court of Auditors. As long as EDIS is not yet applicable to the Implementing Agencies in the Beneficiary Country, this includes measures such as ex-ante verification of tendering and contracting carried out by the Delegation in the Beneficiary Country.

In order to ensure the efficient protection of the financial interests of the Community, the Commission (including the European Anti-Fraud Office) may conduct on-the-spot checks and inspections in accordance with the procedures foreseen in Council Regulation (EC, Euratom) 2185/96¹⁹.

The controls and audits described above are applicable to all contractors and subcontractors who have received Community funds.

Without prejudice to the responsibilities of the Commission and the European Court of Auditors²⁰, the accounts and operations of the National Fund and, where applicable, the CFCU and all relevant Implementing Agencies may be checked at the Commission's discretion by the Commission itself or by an outside auditor contracted by the Commission.

---

¹⁹ Council Regulation (EC, Euratom) 2185/96 of 11. November 1996, OJ L 292; 15.11.1996; p. 2

²⁰ as referred to in the General Conditions relating to the Financing Memorandum" attached to the Framework Agreement

7.2. Obligations of the Beneficiary Country

7.2.1. Audit and Financial Control

In order to ensure sound financial management of the Phare funds, the Beneficiary Country must have a system for management and control of assistance in accordance with generally accepted principles and standards in place. This system shall fulfil the requirements set out in Art. 164 of the Financial Regulation, and in particular provide adequate assurance of the correctness, regularity and eligibility of claims on Community assistance.

The Beneficiary Country's management and control systems shall provide a sufficient audit trail, as defined in Art. 7 (2) of Commission Regulation 438/2001²¹.

The competent national financial control authority shall carry out appropriate financial controls of all actors involved in the implementation of the programme.

Each year an audit plan and a summary of the findings and main recommendations of the audits carried out and an outline of the follow-up given to past audit recommendations shall be sent to the Commission. Audit reports shall be at the disposal of the Commission.

7.2.2. Preventive Measures

The Beneficiary Country shall take any appropriate measure to prevent and counter active and passive corruption²² practises at any stage of the procurement procedure or grant award procedure, as well as during the implementation of corresponding contracts.

The authorities of the beneficiary country, including the personnel responsible for the implementation of the programme, shall also undertake to take whatever precautions are necessary to avoid any risk of conflict of interest, and shall inform the Commission immediately of any such conflict of interest or any situation likely to give rise to any such conflict.

7.2.3. Anti-Fraud Measures and Corrective Actions

Beneficiary Countries shall, in the first instance, bear the responsibility to ensure investigation and satisfactory treatment of suspected or actual cases of fraud and irregularities following national or Community controls.

---

²¹ Commission Regulation (EC, Euratom) 438/2001 of 2 March 2001, OJ L 63; 3.3.2001, p.21

²² Active corruption is defined as the deliberate action of whosoever promises or gives, directly or through an intermediary, an advantage of any kind whatsoever to an official for himself or for a third party for him to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the European Communities' financial interests.

Passive corruption is defined as the deliberate action of an official, who, directly or through an intermediary, requests or receives advantages of any kind whatsoever, for himself or a third party, or accepts a promise of such advantage, to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the European Communities' financial interests.

The national authorities shall ensure the functioning of a control and reporting mechanism equivalent to the one foreseen in Commission Regulation 1681/94²³.

In particular, all suspected or actual cases of fraud²⁴ and irregularity²⁵ as well as all measures related thereto taken by the national authority must be reported to the Commission services without delay. Should there be no suspected or actual cases of fraud or irregularity to report, the Beneficiary Country shall inform the Commission of this fact within two months following the end of each quarter.

In case of irregularity or fraud, the Beneficiary Country shall make the necessary financial corrections required in connection with the individual irregularity. The corrections made by the Beneficiary Country shall consist in cancelling all or part of the Community contribution. The Community funds released in this way may be re-used by the NF for the purpose of the programme, in compliance with Art. 5 of the MoU on the National Fund.

7.3. Recovery of Funds in Case of Irregularity or Fraud

Any proven irregularity²⁶ or fraud²⁷ discovered at any time during the implementation of the programme or as the result of an audit will lead to the recovery of funds by the Commission.

If, after completing the necessary verifications, the Commission concludes that:

- (a) the Beneficiary Country has not complied with the obligations to prevent, detect, and correct irregularities or
- (b) the implementation of a project appears not to justify either part or the whole of the assistance allocated or
- (c) there are serious failings in the management or control systems which could lead to irregularities,

the Commission may suspend further financing of the programme in question, and, stating its reasons, request that the Beneficiary Country submit comments and, where appropriate, carry out any corrections within a specified period of time.

---

²³ Commission Regulation (EC) 1681/94 of 11. July 1994; 12.7.94; p. 43

²⁴ Fraud shall mean any intentional act or omission relating to: the use or presentation of false, incorrect or incomplete statements or documents, which has as its effect the misappropriation or wrongful retention of funds from the general budget of the European Communities or budgets managed by, or on behalf of, the European Communities; non disclosure of information in violation of a specific obligation with the same effect; the misapplication of such funds for purposes other than those for which they are originally granted.

²⁵ Irregularity shall mean any infringement of a provision of national or Community law, this Financing Memorandum or ensuing contracts, resulting from an act or omission by an economic operator, which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the Communities or budgets managed by them, by an unjustified item of expenditure. The term "Community law" in this context shall be defined as the entirety of Community rules applicable between the Parties of the Financing Memorandum (e.g. the Europe Agreements, Framework Agreements, the MoU on the Establishment of the National Fund etc.)

²⁶ see definition above

²⁷ see definition above

If no agreement is reached by the end of the period set by the Commission and if the required corrections have not been made, the Commission may – taking into account any comments made by the Beneficiary Country – decide within three months to:

- (a) reduce or cancel any payment for the programme in question, or
- (b) make the financial corrections required by cancelling all or part of the assistance granted to the programme concerned.

The Commission shall, when deciding on the amount of a correction, take into account the principle of proportionality, the type of irregularity and the extent and financial implications of the shortcomings found in the management and control system of the Beneficiary Country.

In the absence of a decision to do either (a) or (b), further financing of the programme shall immediately resume.

The National Authorising Officer will ensure the reimbursement of any unused funds or any sum wrongly paid within sixty calendar days of the date of the notification. If the NAO does not repay the amount due to the Community, the Beneficiary Country shall refund this amount to the Commission.

Interest on account of late payment shall be charged on sums not repaid by applying the rules specified in the Financial Regulation.

8. VISIBILITY AND PUBLICITY

The PAO in charge will be responsible for ensuring that the necessary measures are taken to ensure appropriate publicity for all activities financed from the programme. This will be done in close liaison with the Commission. Further details are set down in the Annex on Visibility and Publicity.

9. SPECIAL CONDITIONS

In the event that agreed commitments are not met for reasons which are within the control of the Government of the Republic of Croatia, the Commission may review the programme with a view, at the Commission's discretion, to cancelling all or part of it and/or to reallocate unused funds for other purposes consistent with the objectives of the Phare programme.

ANNEX D

INFORMATION AND PUBLICITY FOR THE PHARE, ISPA AND SAPARD PROGRAMMES OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

1. Objective and scope

Information and publicity measures concerning assistance from the European Community Phare Programme are intended to increase public awareness and transparency of EU action and to create a consistent image of the measures concerned in all applicant countries. Information and publicity shall concern measures receiving a contribution from the Phare Programme.

2. General principles

The appropriate Programme Authorising Officer in charge of the implementation of Financing Memoranda, and other forms of assistance shall be responsible for publicity on the spot. Publicity shall be carried out in co-operation with the EC Delegations, which shall be informed of measures taken for this purpose.

The competent national and regional authorities shall take all the appropriate administrative steps to ensure the effective application of these arrangements and to collaborate with the EC Delegations on the spot.

The information and publicity measures described below are based on the provisions of the regulations and decisions applicable to the Structural Funds. They are:

- Regulation (EEC) 1159/2000 Official Journal of the European Communities No L130/30, 31 May 2000;
- Commission Decision of 31 May 1994; Official Journal of the European Communities No L 152/39, 18 June 1994.

Specific provisions concerning ISPA are included in:

- Commission Decision of 22nd June 2001, Official journal of the European Communities No L.182/58

Information and publicity measures must comply with the provisions of the above mentioned regulation and decision. A manual on compliance is available to national, regional and local authorities from the EC Delegation in the country concerned.

3. Information and publicity concerning Phare programmes

Information and publicity shall be the subject of a coherent set of measures defined by the competent national, regional and local authorities in collaboration with the EC Delegations for the duration of the Financing Memorandum and shall concern both programmes and other forms of assistance.

The costs of information and publicity relating to individual projects shall be met from the budget for those projects.

When Phare programmes are implemented, the measures set out at (a) and (b) below shall apply:

(a) The competent authorities of the applicant countries shall publish the content of programmes and other forms of assistance in the most appropriate form. They shall ensure that such documents are appropriately disseminated and shall hold them available for interested parties. They shall ensure the consistent presentation throughout the territory of the applicant country of information and publicity material produced.

(b) Information and publicity measures on the spot shall include the following:

(i) In the case of infrastructure investments with a cost exceeding EUR 1 million:

- billboards erected on the sites, to be installed in accordance with the provisions of the regulation and decision mentioned in paragraph 2 above, and the technical specifications of the manual to be provided by the EC Delegation in the country concerned.
- permanent commemorative plaques for infrastructures accessible to the general public, to be installed in accordance with the provisions of the regulation and decision mentioned in paragraph 2 above, and the technical specifications of the manual to be provided by the EC Delegation in the country concerned.

(ii) In the case of productive investments, measures to develop local potential and all other measures receiving financial assistance from Phare, Ispa or Sapard:

- measures to make potential beneficiaries and the general public aware of Phare, Ispa or Sapard assistance, in accordance with the provisions cited at paragraph 3(b)(i) above.
- measures targeting applicants for public aids part-financed by Phare, ISPA or SAPARD in the form of an indication on the forms to be filled out by such applications, that part of the aid comes from the EU, and specifically, the Phare, ISPA or SAPARD Programmes in accordance with the provisions outlined above.

4. Visibility of EU assistance in business circles and among potential beneficiaries and the general public

4.1 Business circles

Business circles must be involved as closely as possible with the assistance, which concerns them most directly.

The authorities responsible for implementing assistance shall ensure the existence of appropriate channels for disseminating information to potential beneficiaries, particularly SMEs. These should include an indication of the administrative procedures to be followed.

4.2 Other potential beneficiaries

The authorities responsible for implementing assistance shall ensure the existence of appropriate channels for disseminating information to all persons who benefit or could benefit from measures concerning training, employment or the development of human resources. To this end, they shall secure the co-operation of vocational training bodies involved in employment, business and groups of business, training centres and non-governmental organisations.

Forms

Forms issued by national, regional or local authorities concerning the announcement of, application for and grant of assistance intended for final beneficiaries or any other person eligible for such assistance shall indicate that the EU, and specifically the Phare, Ispa or Sapard Programmes, is providing financial support. The notification of aid sent to beneficiaries shall mention the amount or percentage of the assistance financed by the Programme in question. If such documents bear the national or regional emblem, they shall also bear the EU logo of the same size.

4.3 The general public

The media

The competent authorities shall inform the media in the most appropriate manner about actions co-financed by the EU, and Phare, ISPA or SAPARD in particular. Such participation shall be fairly reflected in this information.

To this end, the launch of operations (once they have been adopted by the Commission) and important phases in their implementation shall be the subject of information measures, particularly in respect of regional media (press, radio and television). Appropriate collaboration must be ensured with the EC Delegation in the applicant country.

The principles laid down in the two preceding paragraphs shall apply to advertisements such as press releases or publicity communiqués.

Information events

The organisers of information events such as conferences, seminars, fairs and exhibitions in connection with the implementation of operations part-financed by the Phare, Ispa or Sapard Programmes shall undertake to make explicit the participation of the EU. The opportunity could be taken of displaying the European flags in meeting rooms and the EU logo upon documents depending on the circumstances. The EC Delegation in the applicant country shall assist, as necessary, in the preparation and implementation of such events.

Information material

Publications (such as brochures and pamphlets) about programmes or similar measures financed or co-financed by Phare, Ispa or Sapard should, on the title page, contain a clear indication of the EU participation as well as the EU logo where the national or regional emblem is used.

Where such publications include a preface, it should be signed by both the person responsible in the applicant country and, for the Commission, the Delegate of the Commission to ensure that EU participation is made clear.

Such publications shall refer to the national and regional bodies responsible for informing interested parties.

The above-mentioned principles shall also apply to audio-visual material.

5. Special arrangements concerning billboards, commemorative plaques and posters

In order to ensure the visibility of measures part-financed by the Phare, Ispa or Sapard Programmes, applicant countries shall ensure that the following information and publicity measures are complied with:

Billboards

Billboards providing information on EU participation in the financing of the investment should be erected on the sites of all projects in which EU participation amounts to EUR 1 million or more. Even where the competent national or regional authorities do not erect a billboard announcing their own involvement in financing the EU assistance must nevertheless be announced on a special billboard. Billboards must be of a size which is appreciable to the scale of operation (taking into account the amount of co-financing from the EU) and should be prepared according to the instructions contained in the technical manual obtainable from EC Delegations, referred to above.

Billboards shall be removed not earlier than six months after completion of the work and replaced, wherever possible, by a commemorative plaque in accordance with the specifications outlined in the technical manual referred to above.

Commemorative plaques

Permanent commemorative plaques should be placed at sites accessible to the general public (congress centres, airports, stations, etc.). In addition to the EU logo, such plaques must mention the EU part financing together with a mention of the relevant Programme (Phare, Ispa or Sapard).

Where a national, regional or local authority or another final beneficiary decides to erect a billboard, place a commemorative plaque, display a poster or take any other step to provide information about projects with a cost of less than EUR 1 million, the EU participation must also be indicated.

6. Final provisions

The national, regional or local authorities concerned may, in any event, carry out additional measures if they deem this appropriate. They shall consult the EC Delegation and inform it of the initiatives they take so that the Delegation may participate appropriately in their realisation.

In order to facilitate the implementation of these provisions, the Commission, through its Delegations on the spot, shall provide technical assistance in the form of guidance on design requirements, where necessary. A manual will be prepared in the relevant national language, which will contain detailed design guidelines in electronic form and this will be available upon request.

**OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU EUROPSKE
KOMISIJE I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
U SVEZI SUDJELOVANJA REPUBLIKE HRVATSKE U
PROGRAMIMA POMOĆI EUROPSKE
ZAJEDNICE**

Komisija Europskih zajednica, u daljnjem tekstu »KOMISIJA«, djelujući za i u ime Europske zajednice, u daljnjem tekstu »ZAJEDNICA«

s jedne strane, i

Vlada Republike Hrvatske, djelujući za i u ime Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu Republika Hrvatska,

s druge strane,

zajednički nazvane »ugovorne stranke«

Uzimajući u obzir da Republika Hrvatska ispunjava uvjete za primanje pomoći iz programa pomoći Zajednice PHARE (Uredba Vijeća (EZ) br. 3906/89 od 18. prosinca 1989. uz posljednje izmjene i dopune Uredbom br. 463/96), OBNOVA (Uredba Vijeća (EZ) br. 1628/96 od 25. srpnja 1996. uz posljednje izmjene i dopune Uredbom Vijeća (EZ) br. 2454/99 od 15. studenog 1999.) i CARDS (Uredba Vijeća (EZ) br. 2666/2000 od 5. prosinca 2000.)

Uzimajući u obzir da je umjesno odrediti tehnički, pravni i administrativni okvir u kojemu će se provoditi MJERE financirane u Republici Hrvatskoj na temelju programa pomoći Zajednice

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

U cilju promicanja suradnje između ugovornih stranaka, kao potpora procesu gospodarske i socijalne reforme i razvoja u Republici Hrvatskoj, ugovorne stranke sporazumjele su se provesti MJERE na financijskom i tehničkom polju te drugim oblicima suradnje, kao što je navedeno u navedenim uredbama, koje će se financirati i provesti unutar tehničkoga, pravnoga i administrativnog okvira određenog ovim Sporazumom. Pojediniosti svake MJERE (ili niza MJERA) navest će se u Sporazumu koji će ugovorne stranke sklopiti (u daljnjem tekstu »Sporazum o financiranju«), model kojega je u DODATKU C.

Republika Hrvatska poduzima sve potrebne korake kako bi osigurala pravilno izvršavanje

svih MJERA.

Članak 2.

Svaka MJERA koja se financira u okviru ovog Sporazuma provodit će se u skladu s Općim uvjetima sadržanim u Dodatku A ovog Sporazuma, koji se smatra sastavnim dijelom svakog Sporazuma o financiranju. Sporazumom o financiranju mogu se mijenjati ili dopunjavati Opći uvjeti ukoliko je to potrebno za provedbu dotične MJERE.

Članak 3.

Za sva pitanja koja se odnose na MJERE financirane u okviru ovog Sporazuma, KOMISIJU u Republici Hrvatskoj zastupa Delegacija u Zagrebu, koja će u ime KOMISIJE osigurati izvršavanje MJERE u skladu s dobrom financijskom i tehničkom praksom.

Članak 3.

Za sva pitanja koja se odnose na MJERE financirane u okviru ovog Sporazuma, KOMISIJU u Republici Hrvatskoj zastupa Delegacija u Zagrebu, koja će u ime KOMISIJE osigurati izvršavanje MJERE u skladu s dobrom financijskom i tehničkom praksom.

Članak 4.

Ako se ugovorne stranke tako dogovore, KOMISIJA može prenijeti sve ili dio odgovornosti za provedbu MJERE na treću stranu.

U tom će se slučaju uvjeti prenošenja odgovornosti navesti u sporazumu koji se mora sklopiti između KOMISIJE i treće strane i koji podliježe suglasnosti Vlade Republike Hrvatske.

Članak 5.

Svi sporovi koji se odnose na ovaj Sporazum, a koji se ne mogu riješiti konzultacijama, rješavaju se postupkom arbitraže sadržanim u Dodatku B.

Članak 6.

Ovaj je Sporazum sastavljen na engleskom jeziku u dva izvorna primjerka.

Članak 7.

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada se ugovorne stranke međusobno izvijeste o njegovu prihvaćanju u skladu s unutarnjim zakonodavstvom ili postupcima svake stranke. Sporazum ostaje na snazi neodređeno vrijeme, osim ako ga jedna stranka nakon pisane obavijesti drugoj stranci ne raskine.

Nakon prestanka ovog Sporazuma svaka MJERA koja je u tijeku provedbe dovršit će se u skladu s uvjetima Sporazuma o financiranju koji se na nju odnosi i Općim uvjetima sadržanim

u ovom Sporazumu.

Članak 8.

Odredbe ovog Sporazuma primjenjuju se i na tehničku suradnju i druge poslove dogovorene između ugovornih stranaka, a koji po svojoj prirodi nisu pokriveni posebnim sporazumom koji se financira iz sredstava programa pomoći PHARE, OBNOVA ili CARDS na zahtjev Vlade Republike Hrvatske.

Dodaci se smatraju sastavnim dijelom ovog Sporazuma.

Sastavljeno u Bruxellesu

dana

ZA KOMISIJU

Sastavljeno u Zagrebu

dana

ZA VLADU Republike Hrvatske

DODATAK A

OPĆI UVJETI SPORAZUMA O FINANCIRANJU

U ovim Općim uvjetima izraz »PRIMATELJ« odnosi se na Vladu Republike Hrvatske

Glava I.

FINANCIRANJE PROJEKATA

Članak 1.

OBVEZA ZAJEDNICE

Obvezom Zajednice, u daljnjem tekstu »potporom EZ-a«, iznos koji je naveden u Sporazumu o financiranju utvrđuju se granice unutar kojih se obveza i obavljanje isplata izvršava na temelju valjano odobrenih ugovora i procjena.

Sve troškove preko i iznad iznosa potpore EZ-a snosi PRIMATELJ.

Članak 2.

RASPOLOŽIVOST NOVČANE POTPORE EZ-a

Kada provedba MJERE ovisi o financijskim obvezama iz vlastitih resursa PRIMATELJA ili o nekim drugim izvorima sredstava, potpora EZ-a postaje raspoloživa u trenutku kada financijski resursi PRIMATELJA i/ili neki drugi izvor sredstava, navedeni u Sporazumu o financiranju, postanu raspoloživi.

Članak 3.

ISPLATA

Ugovori zadovoljavaju uvjete isplate iz ovog sporazuma o financiranju samo ako su sklopljeni prije isteka roka Sporazuma o financiranju. Isplate za takve ugovore mogu se izvršavati tijekom najviše 12 mjeseci nakon isteka Sporazuma o financiranju. Svako izvanredno produženje toga roka, koje PRIMATELJ mora valjano opravdati i zatražiti, mora odobriti Komisija.

Unutar ograničenja navedenog u potpori EZ-a PRIMATELJ podnosi Delegaciji Komisije zahtjev za sredstvima u obliku radnog programa u skladu s planom sadržanim u sporazumu o financiranju. Pismeni dokazi o isplatama izvršenim u svezi s MJEROM dostavljaju se uz zahtjev za sredstvima u slučaju kad to Komisija zatraži.

Međutim, određeni ugovori koji se odnose na MJERU mogu predviđjeti izravna plaćanja KOMISIJE izvođačima. U svakom ugovoru mora se navesti iznos i vrijeme takvih isplata kao

i pismeni dokazi koje valja predložiti.

Za dio programa što ga provodi PRIMATELJ, Provedbeno tijelo podnosi tražene planske dokumente, ako ih bude, te najkasnije devet mjeseci prije isteka roka Sporazuma o financiranju, KOMISIJI na odobrenje ugovore koji se tek trebaju sklopiti za provedbu programa. Planski dokumenti, ako ih bude, trebaju sadržavati prijedloge za korištenje neto iznosa kamata prikupljenih na računima otvorenim radi provedbe programa, pod uvjetom da je čitava potpora EZ-a prethodno potrošena.

Kad je riječ o MJERAMA koje se provode na temelju pripremljenih procjena, prvi obrok isplate koji, osim ako Sporazum o financiranju ne predviđa drukčije, ne prelazi 20% iznosa procjene koju je KOMISIJA odobrila, može se isplatiti u korist PRIMATELJA kako bi se olakšalo pokretanje MJERE. Ostali obročni iznosi bit će dostupni na zahtjev PRIMATELJA, s tim da podliježu istim uvjetima navedenim u stavku 2.

Glava II.

NABAVA

Članak 4.

OPĆENITO

Postupak što ga treba provesti za sklapanje ugovora o obavljanju radova, nabavi robe i tehničkoj suradnji, propisuje se u Sporazumu o financiranju prema niže navedenim načelima.

Članak 5.

UVJETI SUDJELOVANJA

1. Osim pod uvjetima iz članka 6., KOMISIJA i PRIMATELJ poduzimaju MJERE potrebne za osiguranje ravnopravnih uvjeta za sudjelovanje u takvim ugovorima, posebice glede pravodobnog objavljivanja poziva za prikupljanje ponuda. Takva se objava mora za Zajednicu obaviti barem u glasilu Europskih zajednica *Official Journal*, a u državama korisnicama potpore EZ-a u odgovarajućem službenom glasilu.

2. Opći uvjeti ugovora sastavljaju se u skladu s modelima koji su u međunarodnoj uporabi, kao što su opća pravila i uvjeti za ugovore o nabavi robe i usluga koji se financiraju iz sredstava programa PHARE, OBNOVA i CARDS.

Članak 6.

ODSTUPANJE OD STANDARDNIH POSTUPAKA

Kada to traži hitnost situacije, ili kada je opravdano zbog prirode, manje važnosti ili posebnih

značajki nekih MJERA (npr. dvostupanjski financijski poslovi, višefazni poslovi, posebni tehnički opis itd.) i povezanih ugovora, PRIMATELJ može u dogovoru s KOMISIJOM izuzetno odobriti:

- dodjeljivanje ugovora nakon ograničenog poziva za prikupljanje ponuda;
- sklapanje ugovora izravnom pogodbom;
- izvršavanje ugovora putem odjela za javne radove.

Takvo odstupanje od postupaka mora se predvidjeti Sporazumom o financiranju.

Članak 7.

DODJELA UGOVORA O OBAVLJANJU RADOVA I NABAVI ROBE

KOMISIJA i PRIMATELJ osigurat će za svaki posao izbor ekonomski najpovoljnije ponude, posebice s obzirom na kvalifikacije i jamstva ponuditelja, cijenu i kvalitetu usluga, način i uvjete izvršenja radova ili nabave robe, troškove njihova korištenja i tehničke vrijednosti.

Rezultati poziva za prikupljanje ponuda objavljuju se u glasilu Europskih zajednica *Official Journal*, a dodatno ih PRIMATELJ može objaviti u odgovarajućim nacionalnim glasilima.

Članak 8.

UGOVORI O TEHNIČKOJ SURADNJI

1. Ugovori o tehničkoj suradnji koji mogu biti u formi istraživanja, nadzora radova ili ugovora o tehničkoj pomoći, sklapaju se nakon izravnih pregovara s konzultantom ili kada je to opravdano iz tehničkih, ekonomskih ili financijskih razloga, nakon poziva za prikupljanje ponuda.
2. Ugovore sastavlja, o njima pregovara i sklapa ih bilo PRIMATELJ ili KOMISIJA kada je to predviđeno sporazumom o financiranju.
3. Kada ugovore sastavlja, o njima pregovara i sklapa ih PRIMATELJ, KOMISIJA predlaže kraći popis jednog ili više kandidata na temelju kriterija koji jamče njihove kvalifikacije, iskustvo i neovisnost, te vodeći računa o njihovoj raspoloživosti za izvršavanje dotičnog projekta.
4. Kada je riječ o izravnoj pogodbi, a KOMISIJA predlaže nekoliko kandidata, PRIMATELJ može slobodno između predloženih kandidata odabrati kandidata s kojim namjerava sklopiti ugovor.
5. Kada je riječ o postupku podnošenja ponuda, ugovor se dodjeljuje kandidatu koji je podnio ponudu koju i PRIMATELJ i KOMISIJA smatraju ekonomski najpovoljnijom.

Glava III.

ODOBRAVANJE OLAKŠICA

Članak 9.

OPĆE POVLASTICE

Osoblju koje sudjeluje u provedbi MJERA koje financira Zajednica i članovima njihovih užih obitelji ne mogu se odobriti manje povoljne beneficije, povlastice i izuzeća od onih koja se obično daju ostalim strancima zaposlenim u državi PRIMATELJA na temelju bilo kojeg drugog dvostranog ili mnogostranog sporazuma ili aranžmana za programe ekonomske pomoći i tehničke suradnje.

Članak 10.

OLAKŠICE U SVEZI POSLOVNOG NASTANA, SMJEŠTAJA, ULASKA I BORAVKA

U slučaju sklapanja ugovora o izvođenju radova, nabavi robe ili pružanju usluga, fizičke i pravne osobe kvalificirane za sudjelovanje u postupku nadmetanja imaju pravo na privremeni smještaj i boravak tamo gdje to značaj ugovora opravdava. To se pravo stječe tek nakon što je izdan poziv za prikupljanje ponuda, a uživa ga tehničko osoblje potrebno za provođenje istraživanja koje prethodi izradi ponuda; pravo prestaje mjesec dana nakon odabira izvođača. PRIMATELJ će osoblju koje sudjeluje u ugovorima o izvođenju radova, nabavi robe i pružanju usluga koje financira Zajednica, kao i članovima njihovih užih obitelji, dopustiti ulazak u državu PRIMATELJA, njihovo nastanjivanje u državi, rad i odlazak iz dotične države kako to priroda ugovora opravdava.

Članak 11.

UVOZ I PONOVNI IZVOZ OPREME

PRIMATELJ će dati dozvole potrebne za uvoz profesionalne opreme potrebne za provedbu MJERA, ovisno o postojećim zakonima, pravilima i propisima PRIMATELJA.

PRIMATELJ će nadalje fizičkim i pravnim osobama koje su izvršile ugovore o radovima, nabavi robe ili uslugama dati dozvole potrebne za ponovni izvoz navedene opreme.

Članak 12.

UVOZ I DEVIZNA KONTROLA

Za izvršenje MJERA PRIMATELJ se obvezuje osigurati odobrenje za uvoz i odobrenje za stjecanje deviza te primijeniti nacionalne propise o deviznoj kontroli bez diskriminacije

između država članica Zajednice i država primatelja potpora na temelju propisa o programima OBNOVA i CARDS, zemalja kandidata za pristup Europskoj uniji i, u slučaju da Komisija odobri sudjelovanje u davanju ponuda i dobivanju ugovora, zemalja primatelja potpora u sklopu programa TACIS i MEDA, kao i drugih zemalja.

PRIMATELJ će osigurati dozvole potrebne za iznošenje iz zemlje sredstava primljenih u svezi s MJEROM, u skladu s važećim propisima o deviznoj kontroli u državi PRIMATELJA.

Članak 13.

POREZI I CARINE

1. Porezi, carinske i uvozne pristojbe ne financiraju se iz potpore EZ-a.
2. Uvoz u državu PRIMATELJA na temelju ugovora o nabavi robe koje su sklopila službena tijela PRIMATELJA, a financiraju se iz potpore EZ-a, dopustit će se bez carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom.
3. PRIMATELJ će osigurati da dotični uvoz bude propušten od mjesta ulaska u zemlju radi isporuke izvođaču, kao što stoji u odredbama ugovora, i za neposredno korištenje potrebno za normalnu provedbu ugovora, bez obzira na kašnjenja ili sporove zbog rješavanja spomenutih pristojbi, poreza ili troškova.
4. Ugovori za nabavu robe ili usluga koje pružaju hrvatske ili strane tvrtke, koji se financiraju iz potpore EZ-a, u državi PRIMATELJU ne podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost, biljega, pristojbi za registraciju ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom, bilo da takve pristojbe već postoje ili ih tek treba uvesti.
5. Fizičke i pravne osobe iz država članica Europske zajednice, uključujući osoblje privremeno nastanjeno izvan svoje zemlje, koje izvršavaju ugovore o tehničkoj suradnji financirane iz potpore EZ-a, bit će oslobođene poreza na poslovanje i poreza na dohodak u državi PRIMATELJA.
6. Osobna imovina i stvari kućanstva uvezeni za osobnu uporabu fizičkih osoba (i članova - njihovih užih obitelji), osim onih angažiranih lokalno, koje su angažirane za obavljanje poslova definiranih ugovorima o tehničkoj suradnji, bit će izuzeti od carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza i drugih fiskalnih troškova s jednakim učinkom, s tim da navedena osobna imovina i stvari kućanstva budu ili ponovno izvezeni ili otuđeni u državi u skladu s propisima koji su na snazi u državi PRIMATELJA nakon isteka ugovora.
7. Fizičke i pravne osobe koje uvoze profesionalnu opremu, kao što je predviđeno u članku 11. ako to zatraže, mogu koristiti pravo na privremeni uvoz, kao što je definirano nacionalnim

zakonodavstvom PRIMATELJA s obzirom na navedenu opremu.

Glava IV.

IZVRŠAVANJE UGOVORA

Članak 14.

PODRIJETLO NABAVE

PRIMATELJ je suglasan da, osim kada KOMISIJA odobri drukčije, materijal i roba potrebna za izvršavanje ugovora mora potjecati iz Zajednice, iz država PRIMATELJA potpore na temelju uredaba programa OBNOVA i CARDS, iz zemalja kandidata za pristup Europskoj uniji ili, u slučaju da to Komisija odobri, iz zemalja primatelja potpore na temelju programa TACIS i MEDA ili iz drugih zemalja.

Članak 15.

POSTUPAK PLAĆANJA

1. Za ugovore koji se financiraju iz potpore EZ-a ponude se sastavljaju i plaćanja obavljaju ili u eurima ili, u skladu s deviznim zakonima i propisima PRIMATELJA, u valuti PRIMATELJA, ili u valuti države u kojoj ponuditelj ima registrirano mjesto poslovanja, ili u valuti države u kojoj je roba proizvedena.
2. Kada se ponude sastavljaju u eurima plaćanja koja se odnose na tu ponudu bit će, kada je to prikladno u valuti navedenoj u ugovoru na osnovi ekvivalentne vrijednosti eura na dan koji prethodi isplati.
3. PRIMATELJ i KOMISIJA poduzet će sve potrebne mjere da bi osigurali izvršenje plaćanja u najkraćem mogućem roku.

Glava V.

SURADNJA IZMEĐU KOMISIJE I PRIMATELJA

Članak 16.

KONTROLA I REVIZIJA

1. KOMISIJA, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (*European Anti-Fraud Office; OLAF*), ima pravo poslati svoje zastupnike ili valjano opunomoćene predstavnike za izvršenje bilo koje stručne ili financijske misije ili revizije koju smatra potrebnom radi praćenja izvršavanja određene MJERE. Međutim, KOMISIJA o takvim misijama unaprijed obavještava nadležna tijela PRIMATELJA.

PRIMATELJ će dostaviti sve informacije i dokumente koji se od njega zatraže i poduzeti sve

odgovarajuće mjere kako bi olakšao rad osobama koje obavljaju reviziju ili kontrolu.

2. PRIMATELJ mora:

(a) voditi odgovarajuću evidenciju i račune za utvrđivanje obavljenih radova, nabavljene robe ili pruženih usluga koji se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju u skladu s dobrim računovodstvenim postupcima;

(b) osigurati da spomenuti zastupnici ili predstavnici KOMISIJE imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju i pomognu Revizorskom sudu (*Court of Auditors*) Europskih zajednica da provede reviziju vezanu uz korištenje potpore EZ-a.

Komisija može također provesti naknadnu procjenu i završnu reviziju programa. Naknadnom procjenom ocjenjuje se postizanje ciljeva programa kao i utjecaj na razvoj i restrukturiranje dotičnog sektora.

Tijekom završne revizije obavlja se pregled lokalnih financijskih podataka vezanih uz program, kojim se dobiva nezavisno mišljenje o pouzdanosti i dosljednosti ugovora i isplata kao i njihovoj usklađenosti s odredbama Financijskog sporazuma. Revizijom se utvrđuje saldo neizvršenih i/ili nepovučenih sredstava, koja se refundiraju Komisiji.

Članak 17.

PRAĆENJE MJERA

U praćenju izvršavanja MJERA KOMISIJA može zatražiti sva objašnjenja i, ako je potrebno, može s PRIMATELJEM dogovoriti novo usmjerenje za MJERU koje se smatra primjerenijim predstojećim ciljevima.

PRIMATELJ će KOMISIJI podnositi izvješća držeći se rokova sadržanih u sporazumu o financiranju, tijekom čitavog razdoblja izvršavanja MJERE te nakon njezina završetka.

KOMISIJA će u svjetlu izvješća i, gdje je primjereno, naknadnih procjena nastaviti do službenog završetka MJERA te obavijestiti zemlju primatelja o datumu službenog završetka MJERE.

Glava VI.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

KONZULTACIJE – SPOROVI

1. Sva pitanja koja se odnose na izvršavanje ili tumačenje sporazuma o financiranju ili ovih

Općih uvjeta bit će predmetom konzultacija između PRIMATELJA i KOMISIJE i mogu dovesti, ako je potrebno, do izmjena ili dopuna Sporazuma o financiranju.

2. Ako se ne izvrši obveza sadržana u Sporazumu o financiranju i ovim Općim uvjetima te ako mjere kako bi se to ispravilo nisu pravodobno poduzete, KOMISIJA može obustaviti financiranje MJERE nakon konzultacija s PRIMATELJEM.

3. PRIMATELJ se može u cjelini ili djelomično odreći izvršenja MJERE. Ugovorne stranke utvrdit će pojedinosti navedenog odricanja razmjenom pisama.

Članak 19.

OBAVIJESTI – ADRESE

Sve obavijesti i svi sporazumi između stranaka, predviđeni ovim Sporazumom, podliježu pisanoj komunikaciji koja izričito upućuje na broj i naziv MJERE. Takve obavijesti i sporazumi šalju se pismom upućenim strani ovlaštenoj za njihovo primanje i na adresu koju je dotična stranka dala. U slučaju hitnosti dopuštena je faks, telegrafska ili teleks komunikacija i smatra se valjano predanom pod uvjetom da se odmah potvrdi pismom.

Adrese su navedene u Sporazumu o financiranju.

PRILOG B

ARBITRAŽA

Svi sporovi između ugovornih stranaka proizašli iz Okvirnog sporazuma ili Sporazuma o financiranju, koji se ne uspije riješiti primjenom postupaka sadržanih u članku 18. Općih uvjeta vezanih uz Sporazum o financiranju, podnose se na arbitražu arbitražnom sudištu kako je ovdje predviđeno.

Stranke takve arbitraže su PRIMATELJ s jedne strane, i KOMISIJA, s druge strane.

Arbitražno sudište sastoji se od tri izbrana suca koji se imenuju kako slijedi:

- jednog izbranog suca imenuje PRIMATELJ;
- drugog izbranog suca imenuje KOMISIJA;
- trećeg izbranog suca (u daljnjem tekstu »sudac miritelj«, *umpire*) imenuju dogovorno obje stranke ili, ako se ne mogu dogovoriti, imenuje ga Glavni tajnik Ujedinjenih naroda.

Ako koja od stranaka ne uspije imenovati jednog izbranog suca, imenuje ga sudac miritelj.

Ako koji izbrani sudac imenovan u skladu s ovom odredbom podnese ostavku, umre ili postane nesposoban djelovati, drugi izbrani sudac bit će imenovan na isti način kao i izbrani sudac čije mjesto zauzima. Takav izbrani sudac ima sva prava i dužnosti kao i izvorno izbrani sudac.

PRILOG C – POSEBNI UVJETI

1. CILJEVI I OPIS

Nacionalni program PHARE 2006 usredotočuje se na osam sektorskih ciljeva koji se odnose na prioritete utvrđene u Izvješću o napretku i Pristupnom partnerstvu za Hrvatsku:

Cilj 01 / Demokracija i vladavina prava

Cilj 02 / Ljudska prava, zaštita manjina i dijalog civilnog društva

Cilj 03 / Ekonomski kriteriji

Cilj 04 / Unutarnje tržište i trgovina

Cilj 05 / Sektorske politike

Cilj 06 / Suradnja u području pravosuđa i unutarnjih poslova

Cilj 07 / Programi potpore

Cilj 08 / Ekonomska i socijalna kohezija

Sažeti opisi pojedinačnih projekata grupiranih prema sektorskim ciljevima su sljedeći:

Cilj 1: Demokracija i vladavina prava

Pravosudni sustav

<i>HR2006/018-113/1/1: Usklađivanje i objavljivanje sudske prakse</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>24 mjeseca</i>
<i>Twinning</i>	<i>Da</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>1.560.000 €</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Ovaj će projekt ojačati upravnu sposobnost Vrhovnog suda te nekoliko prije odabranih sudova te će osigurati pomoć kod uvođenja sustava za upravljanje pravosudnim dokumentima i zapisima za sva tri stupnja sudskih postupaka. Taj će projekt uključiti i pomoć za uspostavljanje centra za sudsku praksu kod Vrhovnog suda i obuku pravnog, administrativnog i operativnog osoblja odabranih sudova.

<i>HR2006/018-113/1/2: Podrška sudskoj upravi i poboljšanje upravljanja predmetima</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>24 mjeseca</i>
<i>Twinning</i>	<i>ne primjenjuje se</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>3.000.000 €</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Ovaj će projekt poboljšati upravnu sposobnost osnivanjem novih sustava sudske uprave (novi poslovni procesi, postupci i sustav informacijske tehnologije) u sudovima te će se oslanjati na rezultate ranije pomoći EZ-a kao i srodan projekt Svjetske banke. Projekt će pomoći i kod pregleda i izrade novih nacрта relevantnih lokalnih propisa.

Javna uprava

<i>HR2006/018-113/1/3: Poboljšanje sposobnosti hrvatske države i javne uprave za pružanje usluga usmjerenih na korisnika</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>24 mjeseca</i>
<i>Twinning</i>	<i>Da</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>2.525.000 €</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Ovaj će projekt poboljšati sposobnost hrvatske države i javne uprave za pružanje usluga usmjerenih na korisnika. Ovaj će projekt poboljšati pravnu, organizacijsku i horizontalnu integraciju upravnih postupaka za pružanje javnih usluga građanima i pravnim osobama, u skladu s Programom e-Europe, hrvatskim Programom One-Stop-Shop u područjima kao što su PDV, porez na dohodak, izdavanje osobnih dokumenata i nabava elektroničkim putem.

Cilj 2: Ljudska prava, zaštita manjina i dijalog civilnog društva

<i>HR2006/018-113/2/1: Projekt podrške Romima – Faza II.</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>36 mjeseci</i>
<i>Twinning</i>	<i>ne primjenjuje se</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>2.500.000€</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Ovaj je projekt nastavak intervencije PHARE 2005 čiji je cilj ojačati i olakšati aktivno i potpuno sudjelovanje romske nacionalne manjine u gospodarskom, obrazovnom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, istovremeno vodeći računa o očuvanju njihovog vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Projektom će se poboljšati okoliš u kojem žive kao i opći uvjeti života u romskim naseljima u Međimurskoj županiji te će romskoj nacionalnoj manjini u Hrvatskoj olakšati i poboljšati pristup formalnom i neformalnom obrazovanju i izobrazbi.

<i>HR2006/018-113/2/2: Omogućiti sektoru civilnog društva aktivno sudjelovanje u pretpristupnom procesu</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>36 mjeseci</i>
<i>Twinning</i>	<i>ne primjenjuje se</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>2.400.000€</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Ovaj će projekt podupirati djelatnosti pomoću ciljanih shema dodjele nepovratne pomoći u područjima okoliša, demokratizacije i ljudskih prava te mladih. Sheme nepovratne pomoći pokrenute u utvrđenim pod-sektorima uključit će umrežavanje s ostalim lokalnim nevladinim udrugama, gospodarskim/profesionalnim udrugama i tijelima lokalne uprave, po potrebi u suradnji s nevladinim udrugama EU-a.

Cilj 3: Ekonomski kriteriji

HR2006/018-113/3/1: Poboljšanje proračunskih procesa za učinkovitije financijsko upravljanje	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	ne primjenjuje se
PHARE proračun	3.071.250 €
Provedbena agencija	SJFU

Ovaj će projekt pomoći u uspostavljanju učinkovitog i održivog sustava financijskog upravljanja koji se temelji na modernim instrumentima i mehanizmima, a osmišljen je te djeluje sukladno europskim normama pomoću modernizacije proračunskih procesa i povećanja sposobnosti za upravljanje proračunom. Ovaj će projekt uvesti postupke pripreme i izvršenja proračuna koji će učvrstiti sustav upravljanja javnim rashodima na različitim razinama.

Cilj 4: Unutarnje tržište i trgovina

Pravo intelektualnog vlasništva

HR2006/018-113/4/1: Jačanje provedbe prava intelektualnog vlasništva	
Trajanje	24 mjeseca
Twinning	Da
PHARE proračun	1.472.500 €
Provedbena agencija	SJFU

Ovaj će projekt pomoći u učvršćivanju sposobnosti provedbe prava intelektualnog vlasništva kako bi se osigurala razina zaštite prava intelektualnog vlasništva u Hrvatskoj sukladno zahtjevima unutarnjeg tržišta. Projekt će ojačati upravnu i tehničku sposobnost provedbenih tijela koja su odgovorna za provedbu mjera zaštite prava intelektualnog vlasništva te osnovati Informativni centar za pravo intelektualnog vlasništva kod Državnog ureda za intelektualno vlasništvo.

Oporezivanje

HR2006/018-113/4/2: Jačanje i poboljšanje funkcije informacijske tehnologije Hrvatske porezne uprave s ciljem postizanja normi EU-a u području PDV-a	
Trajanje	36 mjeseca
Twinning	Da
PHARE proračun	3.000.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Ovaj će projekt ojačati funkciju informacijske tehnologije Hrvatske porezne uprave kako bi postigla norme EU-a u području PDV-a. Projekt će pomoći u uspostavljanju sustava VIES (Sustav razmjene podataka o PDV-u) i VES (PDV na e-usluge) koji mogu učinkovito komunicirati sa sustavima država članica EU-a.

Carinska unija

HR2006/018-113/4/3: Integracija hrvatskog carinskog informacijskog sustava s carinskim informacijskim sustavom EU-a	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	Da
PHARE proračun	5.275.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Svrha je ovog projekta poduprijeti integraciju hrvatskog carinskog informacijskog sustava s carinskim informacijskim sustavima EU-a. Cilj je projekta osiguravanje potpune kompatibilnosti te međusobnog funkcioniranja informacijskog sustava s carinskim sustavima EU-a kako bi se omogućila razmjena kompjuteriziranih podataka u glavnim područjima carine te poreznog poslovanja carinske tarife EZ-a, carinske kontrole tranzita i kontrole kretanja robe koja podliježe posebnom porezu na promet

Cilj 5: Sektorske politike

Promet

HR2006/018-113/5/1: Restrukturiranje i razvoj Hrvatskog željezničkog sustava u okviru zakonodavstva EU-a	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	ne primjenjuje se
PHARE proračun	2.800.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Ovaj će projekt pomoći u usklađivanju pravnog i institucionalnog okvira hrvatskog željezničkog sektora s pravnom stečevinom EU-a. Projekt će pomoći osnivanju ključnih institucija te stvaranju sposobnosti glede obuke, postupaka i podrške informacijske tehnologije.

HR2006/018-113/5/2: Pomorska sigurnost: Provedba upravne sposobnosti – nadzor i upravljanje plovilima – Faza II.	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	Da
PHARE proračun	4.725.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Ovaj je projekt nastavak Projekta PHARE 2005 kojim se daje podrška pomorskoj sigurnosti putem jačanja sposobnosti nadzora i upravljanja plovilima. Cilj je projekta osnivanje potpuno operativnog Sustava za nadzor i informiranje o prometu plovila (VTMIS). Projekt će pomoći i jačanju upravne i tehničke učinkovitosti Hrvatske pomorske uprave u nadzoru i upravljanju plovilima posebno što se tiče polovila koja prevoze opasnu robu i robu koja onečišćuje okoliš.

Statistika

HR 2006/018-113/5/3: Velika revizija klasifikacija i unapređivanje odabranih statističkih područja	
Trajanje	24 mjeseca
Twinning	ne primjenjuje se
PHARE proračun	2.000.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Cilj je ovog projekta pružiti podršku Državnom zavodu za statistiku u pružanju odgovarajućih statističkih informacija revidiranjem klasifikacija usklađenim s revizijom klasifikacija u EU i unapređivanjem odabranih statističkih područja. Projekt će doprinijeti većoj usporedivosti statističkih podataka Republike Hrvatske i EU, uvođenjem zahtjeva određenih pravnom stečevinom EU glede pružanja statističkih podataka upravljanja postupcima njihove izrade i ocjenjivanjem njihove kvalitete.

Obrazovanje i kultura

HR2006/018-114/5/4: TEMPUS	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	ne primjenjuje se
PHARE proračun	4.500.000 €
Provedbena agencija	Centralizirano

Ovim se projektom nastavlja sudjelovanje Hrvatske u programu TEMPUS s ciljem daljnje potpore reformi visokog obrazovanja povećanja kvalitete visokih učilišta te jačanja sposobnosti za strateško upravljanje i daljnju provedbu Bolonjskog procesa. Okončanje reforme sustava visokog obrazovanja predstavlja preduvjet za povećanje pokretljivosti studenata i nastavnika, te je nužno za uspješno sudjelovanje u obrazovnom programu EU. Ovaj će projekt i dalje podržavati sudjelovanje Hrvatske u programu TEMPUS s ciljem povećanja kakvoće institucija visokog obrazovanja i spremnosti uspješnog sudjelovanja u obrazovnim programima EU-a, jačanja sposobnost strateškog upravljanja i modernizacije uprave institucija visokog obrazovanja te pregledom programa i studijskih grupa u skladu s promjenama društvenih i ekonomskih potreba. Opća uprava Europske komisije za obrazovanje i kulturu ima cjelokupnu odgovornost za politiku i upravljanje programom TEMPUS. Nakon godišnjeg poziva na dostavu prijedloga, projekti se akademski i tehnički procjenjuju sukladno općim kriterijima te se sastavlja popis nacionalnih prioriteta utvrđenih u suradnji s tijelima država partnera.

Okoliš

HR2006/018-113/5/5: Uspostavljanje sustava za nadzor i upravljanje kakvoćom zraka	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	Da
PHARE proračun	2.387.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Cilj je ovog projekta razviti sposobnosti Hrvatske za provedbu pravne stečevine Zajednice koja se odnosi na kakvoću zraka, poduprijeti razmjenu podataka o kakvoći zraka te podići javnu svijest glede problema kakvoće zraka. Projekt će pomoći u osnivanju nadzornih stanica, poboljšanju prikupljanja podataka te pružanju podataka o kakvoći zraka.

HR2006/018-113/5/6: Razvoj sustava upravljanja opasnim otpadom uključujući identifikaciju i upravljanje lokacijama u okolišu visoko opterećenih opasnim otpadom	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	Da
PHARE proračun	2.425.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Svrha je ovog projekta uspostaviti sustav upravljanja opasnim otpadom sukladno Nacionalnoj strategiji upravljanja otpadom, posebno glede utvrđivanja, karakterizacije i daljnjeg upravljanja «lokacijama crnih točaka» i povećanje sposobnosti relevantnih vladinih tijela da primjenjuju i provode pravnu stečevinu Zajednice glede upravljanja otpadom.

Cilj 6: Suradnja u području pravosuđa i unutarnjih poslova

Upravljanje granicama

HR2006/018-113/6/1: Nadzor plave granice	
Trajanje	36 mjeseci
Twinning	Da
PHARE proračun	1.292.500 €
Provedbena agencija	SJFU

Cilj je ovog projekta osigurati daljnju pomoć Ministarstvu unutarnjih poslova kako bi se pripremilo za zahtjeve Schengenske pravne stečevine glede nadzora plave granice. Projekt će pomoći jačanju sposobnosti za međuagencijsku koordinaciju, ljudske resurse i strateško planiranje nadzora granice.

Cilj 7: Programi podrške

HR2006/018-113/7/1: Razvoj institucionalne sposobnosti i niza pripremljenih projekata za upravljanje strukturnim fondovima EU-a	
Trajanje	36 mjeseci

<i>Twinning</i>	<i>Da</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>7,000.000 €</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Cilj je ovih sredstava ojačati sposobnost hrvatskih institucija za pripremu i upravljanje projektima IPA te razviti institucionalnu i ljudsku sposobnost hrvatske uprave za upravljanje i apsorpciju Strukturnih fondova EU-a. Obuhvaća tehničku pomoć za istraživanja izvedivosti, obuku za programiranje, oblikovanje i upravljanje projektom te pripremu projekata, tehničkih specifikacija, planova nabave, natječajne dokumentacije i procjene učinka na okoliš.

<i>HR2006/018-113/7/2: Sudjelovanje u Programima Zajednice</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>24 mjeseca</i>
<i>Twinning</i>	<i>ne primjenjuje se</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>4.500.000 €</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>Posebni uvjeti – Nacionalni fond</i>

Protokol Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se odnosi na Okvirni sporazum o općim načelima sudjelovanja Republike Hrvatske u Programima Zajednice potpisan je u studenom 2004. Program PHARE može se koristiti za djelomično podmirivanje troškova sudjelovanja u programima sukladno članku 5. stavku 2. Okvirnog sporazuma. Od 2006. godine, PHARE proračun podupirati će financijski doprinos u sljedećim područjima (programima): demokratizacija (Program Zajednice za jednakost spolova); reforma javne uprave (Međuoperativno elektroničko pružanje usluga europskih vlada javnoj upravi, pravnim osobama i građanima); promet (Program Marco Polo); energija (Europa inteligentne energije); carina i oporezivanje (CUSTOMS 2007 & FISCALIS 2007); i istraživanje i tehnološki razvoj (Sedmi okvirni program za istraživanje i tehnološki razvoj).

<i>HR2006/018-113/7/3: Sredstva za pripremu projekta i nealocirana sredstva za jačanje institucionalne sposobnosti</i>	
<i>Trajanje</i>	<i>24 mjeseca</i>
<i>Twinning</i>	<i>Da</i>
<i>PHARE proračun</i>	<i>2.628.750 €</i>
<i>Provedbena agencija</i>	<i>SJFU</i>

Ova će pogodnost osigurati potporu jačanju institucionalne sposobnosti s ciljem ispunjavanja zahtjeva povezanih s posebnim, žurnim i nepredviđenim potrebama utvrđenim u tijeku procesa pristupnih pregovora. Posebno, ova bi pogodnost mogla pomoći u usvajanju i provedbi pravne stečevine Zajednice u određenim područjima gdje je pomoć još uvijek potrebna; ojačati institucionalnu i operativnu sposobnost tijela javne uprave s ciljem buduće uloge u provedbi pravne stečevine EU-a; razviti ljudske resurse institucija javne uprave koji su relevantni za provedbu pravne stečevine EU-a; olakšati reformu javne uprave; i razviti institucije uključene u trenutno i buduće upravljanje fondovima EZ-a, te za zaštitu tih fondova od prijevare, drugih nepravilnosti i korupcije.

Cilj 8: Ekonomska i socijalna kohezija

<i>HR2006/018-113/8/1: Podrška za povećanje konkurentnosti i izvoza hrvatskog srednjeg i malog poduzetništva</i>

Trajanje	36 mjeseci
Twining	ne primjenjuje se
PHARE proračun	2.000.000 €
Provedbena agencija	SJFU

Projekt će osigurati podršku za povećanje konkurentnosti i izvoznih sposobnosti hrvatskog malog i srednjeg poduzetništva. Projekt će pomoći u ostvarivanju ciljeva Europske povelje za malo i srednje poduzetništvo glede promicanja širenja tehnologije i suradnje između tvrtki različite veličine te poticati suradnju između malog i srednjeg poduzetništva i visokog obrazovanja te institucija koje se bave istraživanjem glede transfera znanja i tehnologije.

Dosadašnje iskustvo

Prilikom izrade Programa PHARE 2006, posebno su uzeti u obzir rezultati projekata programiranih u prethodnoj godini. Poučci se obično izvode na osnovi svakog pojedinačnog slučaja, oslanjajući se na relevantna iskustva stečena tijekom provedbe prethodnih projekata u posebnim područjima. Stoga su relevantni podaci uključeni u sažetak svakog projekta.

Ključno je iskustvo iz provedbe projekata CARDS da slaba sposobnost upravne apsorpcije hrvatskih tijela javne uprave smanjuje učinkovitost pomoći EZ-a. Hrvatska uprava treba i dalje ulagati napore u ispunjenje dogovorenih uvjetovanosti projekta, kao što su odluke o politici; osnivanje i jačanje institucija i alokacija izvora te potreba dodatnog informiranja vodećih političkih razina o pomoći EZ-a. Za uspješne rezultate projekta potrebno je osigurati odgovarajuće osoblje jedinicama zaduženim za provedbu projekata i dobiti podršku glavne uprave i političkih razina u ministarstvima. Komisija i dalje podržava Jačanje institucionalne sposobnost tijela uključenih u upravljanje fondovima EZ-a, uključujući podršku za uvođenje decentraliziranog sustava provedbe pomoći EZ-a (vidi dalje u tekstu), a podržava i opću reformu javne uprave.

Hrvatska je vlada poduzela niz aktivnosti s ciljem poboljšanja praćenja provedbe pomoći EU-a koje su dale dobre rezultate. Vladina koordinacijska skupina i Tehnička radna skupina olakšavaju koordinaciju sveukupne pomoći koju Republika Hrvatska prima iz stranih izvora.

Općenite programske uvjetovanosti

Prije potpisivanja Sporazuma o financiranju između Komisije i Hrvatske vlade, Nacionalni koordinator pomoći uvjerit će Komisiju da su poduzeti odgovarajući koraci kojima su osigurani odgovarajuće osoblje i resursi Nacionalnom fondu, SJFU-u, drugim Provedbenim agencijama i jedinicama za upravljanje projektom uključenih u provedbu ovog programa.

Prije potpisivanja Sporazum o financiranju između Komisije i Hrvatske vlade, Nacionalni koordinator pomoći potvrdit će dostupnost nacionalnog sufinanciranja naznačenog u svakom sažetku projekta, te načine kombiniranja PHARE i nacionalnog sufinanciranja nakon ugovaranja projekata.

Svaki projekt koji uključuje nabavu opreme i izvođenje radova zahtijeva nacionalno sufinanciranje kako je navedeno u relevantnom sažetku projekta. Nadalje, sve operativne i tekuće troškove kao i održavanje opreme snosit će krajnji korisnici.

Ako je ukupni trošak opreme i radova manji od iznosa predviđenog u sažetku projekta, iznos potpore iz programa PHARE umanjit će se u mjeri u kojoj će relativni odnosi PHARE potpore i nacionalnog sufinanciranja ostati nepromijenjeni kako je navedeno u sažetku projekta. Ako ukupni trošak bude veći od iznosa predviđenog u sažetku programa, potrebna dodatna potpora osigurat će se dodatnim nacionalnim sufinanciranjem.

Prije potpisivanja Sporazuma o financiranju između Komisije i Hrvatske vlade, Nacionalni koordinator pomoći uvjerit će Komisiju da su pripremljeni nacrti sklapanja ugovora za twinning, opis poslova i tehničke specifikacije, po potrebi, kako bi se projekt mogao odmah pokrenuti.

Za svaki projekt koji se djelomično ili u cijelosti izvršava uporabom twinning-a, Delegaciji Komisije predočuje se nacrt ugovora za twinning tri mjeseca od obavijesti o odabiru twinning partnera. Ako se u tom razdoblju ne predoči nacrt ugovora, Komisija može projekt vratiti državama članicama za odabir novog twinning partnera, raspisati javni natječaj za komercijalnu tehničku pomoć ili projekt otkazati.

Projekti koji se trebaju provesti uporabom twinning ili kratkoročnog twinning instrumenta zahtijevaju potpunu predanost i sudjelovanje viših dužnosnika institucije korisnice. Twinning partneru osigurava se odgovarajuće osoblje i ostali resursi za učinkovito funkcioniranje, a uz to, viši dužnosnici moraju biti u potpunosti uključeni u razvoj i provedbu politika i institucionalnih promjena koje su potrebne za postizanje rezultata projekta.

Za projekte u koje je uključeno više od jednog Hrvatskog ministarstva ili agencije, Nacionalni koordinator pomoći jamčit će da su osigurani učinkoviti mehanizmi za suradnju i koordinaciju između tih ministarstava ili agencija. Nacionalni koordinator pomoći obvezat će se detaljno pregledavati napredak provedbe popisanih projekata, najmanje svaka tri mjeseca od potpisivanja Sporazuma o financiranju do krajnjeg roka za ugovaranje.

Ako ovi pregledi pokažu da postoji visoki rizik da se projekt ili dio projekta neće ugovoriti do prve četvrtine posljednje godine za ugovaranje (2008. osim ako nije drugačije predviđeno), Komisija zadržava pravo poduzimanja aktivnosti za uklanjanje problema uključujući, ako je potrebno, realocirati sredstava u druge svrhe ili otkazivanje projekata ili njihovih dijelova.

Ostale uvjetovanosti specifične za pojedinačne projekte opisane su u svakom sažetku projekta.

2. PRORAČUN

2. 1. Proračunska tablica za 2006. godinu

Br.	CILJ	Financiranje iz programa PHARE			Sufinanciranje		UKUPNO
		Jacanje IS- a	Investicije	Ukupno sredstava iz PHARE-	Drugi izvori (**)	Nacionaln i javni fondovi	
01	Demokracija i vladavina prava	6.000.000	1.085.000	7.085.000		365.000	7.450.000
02	Ljudska prava, zaštita manjina i dijalog civilnog društva	2.400.000	2.500.000	4.900.000	300.000	1.371.429	6.571.429
03	Ekonomski kriteriji	1.772.550	1.298.700	3.071.250		1.023.750	4.095.000
04	Unutarnje tržište i trgovina	5.750.000	3.997.500	9.747.500		1.332.500	11.080.000
05	Sektorske politike	12.363.000	6.474.000	18.837.000		2.251.000	21.088.000
06	Suradnja u području pravosuđa i unutarnjih poslova	1.000.000	292.500	1.292.500		97.500	1.390.000
07	Programi potpore	14.128.750	0	14.128.750		0	14.128.750
08	Ekonomska i socijalna kohezija	0	2.000.000	2.000.000		700.000	2.700.000
	UKUPNO	43.414.300	17.647.700	61.062.000	300.000	7.141.179	68.503.179

(Raspodjela iznosa između proračunskih linija je indikativna unutar granica određenih čl. 5. Memoranduma o suglasnosti o uspostavi Nacionalnog fonda)

(*) *Doprinos nacionalnih, regionalnih, lokalnih, općinskih tijela, zajmova financijskih institucija javnim subjektima, sredstva iz javnog poduzetništva*

(**) *Privatna sredstva, zajmovi financijskih institucija privatnim subjektima.*

2.2 Načelo sufinanciranja

U skladu sa Smjernicama za program PHARE, svi investicijski projekti koje podržava PHARE moraju se sufinancirati nacionalnim javnim sredstvima.

Doprinos Zajednice može iznositi do 75% ukupno prihvatljivog javnog rashoda. Porezi nisu element koji je prihvatljiv kao sufinanciranje.

Država korisnica osigurava sufinanciranje projekata jačanja institucija tako da snosi određene troškove infrastrukture i operativne provedbene troškove, financira ljudske i ostale resurse potrebne za uspješnu i učinkovitu apsorpciju pomoći iz programa PHARE.

3. PROVEDBENE AGENCIJE

Provedbena agencija odgovorna za programe je Središnja jedinica za financiranje i ugovaranja (SJFU) Ministarstva financija Republike Hrvatske osim za:

- Projekt HR2006/018-114/5/4 "TEMPUS", za čiju je provedbu odgovorne Europska komisija.
- Projekt HR2006/018-113/7/2 "Sudjelovanje u Programima Zajednice» čija će se provedba sastojati samo od plaćanja dijela financijskog doprinosa EZ-a za programe Zajednice, a putem Nacionalnog fonda.

4. ORGANIZACIJA PROVEDBE

4.1. Način provedbe

Provedba programa slijedit će članak 53. stavak 1. podstavak b) (druga alternativa) Financijske uredbe²⁸. Organizacija provedbe izložena u daljnjem tekstu ne primjenjuje se na program TEMPUS (HR2006/018-114/5/4), za čiju je provedbu odgovorna Europska komisija i koji će se provesti na centraliziranoj osnovi sukladno članku 53. stavku 1. Financijske uredbe. Država korisnica i nadalje će osiguravati da se u svakom trenutku poštuju uvjeti iz članka 164. stavka 1. podstavaka a)-e) Financijske uredbe.

Prije akreditacije provedbenih agencija predviđene člankom 12. stavkom 2. Uredbe 1266/1999²⁹, odabir projekta, provođenje natječaja i ugovaranje od strane države korisnice podliježe ex-ante odobrenju Komisije.

²⁸ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) 1605/2002 od 25. lipnja 2002; SL L 248; 16. rujna 2002.; str. 1.

²⁹ Uredba Vijeća (EZ) 1266/1999 od 21. lipnja 1999.; SL L 161; 26. lipnja 1999.; str. 68.

4.2. Opća pravila nabave

Nabava slijedi odredbe dijela br. 2, glave IV Financijske uredbe, i trećeg poglavlja dijela br. 2, glave III njenih provedbenih pravila³⁰, kao i Odluku Komisije SEC (2003) 387/2³¹.

Tijela za ugovaranje također koriste i smjernice za postupanje kao i standardne predloške i primjerke koji olakšavaju primjenu gore navedenih pravila iz «Praktičnog vodiča kroz postupke ugovaranja pomoći u okviru vanjskih akcija financirane iz općeg proračuna EZ-a» («Praktični vodič») kako je objavljen na Internet stranici EuropeAid³² na datum početka pokretanja postupka nabave ili dodjele pomoći.

4.3. Sheme dodjele nepovratne pomoći

Detalji organizacije provedbe shema dodjele nepovratne pomoći bit će određeni u relevantnim sažecima projekata u skladu sa sljedećim načelima:

Postupci i obrasci koji će se koristiti u provedbi shema i dodjeli nepovratne pomoći slijedit će pravila o nabavi za vanjske akcije. Osobito će se posvetiti dužna pažnja postupku odabira projekata. Nepovratna pomoć dodijelit će se u skladu s odredbama poglavlja 6 Praktičnog vodiča, i slijedit će načela decentraliziranog upravljanja programom PHARE. Prije akreditacije prošireno decentraliziranog sustava provedbe, tražit će se *ex-ante* odobrenje od strane Delegacije Komisije u Hrvatskoj.

DOOP nadležan za program u sklopu kojeg se financira shema dodjele nepovratne pomoći treba zadržati svoju ugovornu i financijsku odgovornost za provedbu shema. DOOP osobito treba formalno odobriti poziv na dostavu projektnih prijedloga, obrasce za prijavu, kriterije za evaluaciju, kao i postupak odabira i rezultate. DOOP također treba potpisati sporazume o dodjeli nepovratne pomoći s korisnicima, te u sklopu svoje nadležnosti i odgovornosti osigurati odgovarajuće praćenje i financijsku kontrolu. Uz ovu rezervu, upravljanje može biti decentralizirano s DOOP-a na odgovarajuća tijela na sektorskoj ili regionalnoj razini.

Provedba odabranih projekata kroz izvođenje radova, nabavu roba i pružanje usluga, koje podugovaraju krajnji korisnici pojedinih shema nepovratne pomoći, podliježe pravilima o nabavi za vanjske akcije važećih tijekom provedbe. Slijedom pozitivne procjene sposobnosti provedbene agencije da operativno i financijski upravlja shemama na pravilan i učinkovit

---

³⁰ Uredba Komisije (EZ; Euratom) 2342/2002 od 23. prosinca 2002.; SL L 357; 31. prosinca 2002.; str. 1, izmijenjena i dopunjena Odlukom Komisije 2004/121 od 6. veljače 2004. SL L 036, 07. veljače 2004. str. 58

³¹ Odluka Komisije SEC (2003) 387/2 o pravilima i postupcima sklapanja ugovora za nabavu usluga, robe i radova koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica u sklopu suradnje s trećim zemljama, usvojena 25. ožujka 2003.

³² trenutna adresa: http://europa.eu.int/comm/europeaid/tender/gestion/index_en.htm

način³³, Delegacija Komisije može odlučiti odreći se *ex-ante* odobrenja za podugovaranje koje provode krajnji korisnici pojedinih shema nepovratne pomoći. Detaljne odredbe koje uređuju ulogu Delegacije u gore spomenutoj fazi podugovaranja odredit će se, prema potrebi, izmjenom pisama između Delegacije i nacionalnih vlasti slijedom gore navedenog postupka procjene.

Sheme dodjele nepovratne pomoći neće uključivati projekte za koje je doprinos iz programa PHARE/pretprijetnog instrumenta niži od 50.000 eura ili viši od 2 milijuna eura. Donja granica može biti ukinuta kao rezultat gore spomenute procjene sposobnosti i pruženog uvjerenja od strane provedbene agencije o sposobnosti za pravilno financijsko upravljanje. Donja granica nije primjenjiva u slučaju NVO-a.

Financijska izdvajanja iz programa PHARE provest će se danom potpisa sporazuma o dodjeli nepovratnih sredstava od strane nadležnog DOOP-a. Projekti trebaju biti u potpunosti provedeni prije krajnjeg roka za izvršenje ugovora iz pripadajućeg Sporazuma o financiranju.

4.4 Načela provedbe twinning projekata

Twinning projekti oblikovani su u formatu ugovora o dodjeli nepovratne pomoći (twinning ugovora) pri čemu je uprava odabrane države članice suglasna s pružanjem tražene stručne pomoći u javnom sektoru (uključujući i dugoročno ustupanje službenika zaduženog da tijekom punog radnog vremena pruža savjetodavne usluge upravi korisnika kao rezidentan twinning savjetnik) uz povrat na taj način nastalih troškova. Takav twinning ugovor je u skladu s odredbama članka 27. Financijske uredbe i dijela prvog, glave VI. o nepovratnim sredstava pomoći Financijske uredbe i njenih Provedbenih pravila.

Nastavno na odredbe članka 160. prvog stavka gore navedenih Provedbenih pravila, tijelo za ugovaranje koristi pravila i postupke utvrđene u redovno ažuriranom Priručniku za twinning (koji obuhvaća sustav utvrđenih vrijednosti i cijena za povrat troškova upravi države članice za pruženu stručnu pomoć u javnom sektoru kroz pokretanje, odabir, provedbu i završetak twinning projekata.

Priručnik za twinning dostupan je na Internet stranici Glavne uprave za proširenje na sljedećoj adresi: <http://europa.eu.int/comm/enlargement/pas/twinning/index.htm>.

5. UPRAVLJANJE POMOĆI

5.1 Upravljanje projektom

5.1.1. Odgovornosti³⁴

Nacionalni koordinator pomoći (NKP) imat će sveukupnu odgovornost za programiranje i nadzor programa PHARE.

---

³³ vidi odjeljak 11 i Prilog 4 Priručnika za programiranje programa PHARE 2004

³⁴ Uz iznimku projekta HR2006/018-114/5/4 "TEMPUS" za čiju je provedbu odgovorna Europska komisija

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje (NDO) i NKP zajednički su odgovorni za koordinaciju između programa PHARE, ISPA i SAPARD-a.

NDO i Dužnosnik ovlašten za ovjeravanje projekta (DOOP) osigurat će da se programi provode sukladno postupcima utvrđenim u uputama Komisije. Oni će osigurati i dodjeljivanje svih ugovora potrebnih za provedbu Sporazuma o financiranju uporabom postupaka i standardnih dokumenata za vanjske akcije važećih u vrijeme provedbe, kao i poštivanje pravila EU-a o državnim potporama.

5.1.2. Veličina projekta

Svi projekti bit će veći od 2 milijuna eura, osim onih u sljedećim područjima:

U skladu sa Priručnikom za program PHARE, neki posebni ciljevi mogli bi zahtijevati manje projekte. Glavni je razlog tome da projekti koji su uglavnom usmjereni na jačanje institucionalne sposobnosti u kojima hrvatsko ministarstvo/agencija na koje se to odnosi imaju ograničenu apsorpcijsku sposobnost i ne mogu iskoristiti iznos od 2 milijuna eura:

(1) Demokracija i vladavina prava:	HR2006/018-113/1/1
(2) Unutarnje tržište i trgovina:	HR2006/018-113/4/1
(3) Suradnja u području pravosuđa i unutarnjih poslova:	HR2006/018-113/6/1.

5.1.3. Krajnji rok za ugovaranje i izvršenje ugovora, krajnji rok za programiranje

(1) Svi ugovori moraju biti zaključeni najkasnije 30. studenog 2008.

(2) Svi ugovori moraju biti izvršeni najkasnije 30. studenog 2009. Samo za sljedeće projekte, ugovori moraju biti izvršeni najkasnije 28. veljače 2011:

- HR2006/018-114/5/4 TEMPUS

Razdoblje ugovaranja projekata koji se provode u sklopu ovog programa ni u kojem slučaju ne može prijeći tri godine od datuma općeg izdvajanja sredstava (članak 166. stavak 2. Financijske uredbe). Proračunska izdvajanja koja tijekom tri godine od dana pravne obveze nisu rezultirala plaćanjima bit će vraćena u proračun (članak 77. stavak 3. Financijske uredbe).

(3) Što se tiče iznosa predviđenog u nealociranim sredstvima za jačanje institucija, programiranje projekata te odobrenje opisa poslova od strane Komisije mora biti izvršeno najkasnije do datuma pristupanja.

(4) Sukladno DSP-u, potpunu natječajnu dokumentaciju potrebno je predati na odobrenje Delegaciji najkasnije 6 mjeseci nakon potpisivanja Sporazuma o financiranju. U slučaju nepridržavanja roka, država korisnica obavijestit će ZOP koji može preporučiti prenamjenu sredstava ili otkazivanje sredstava sukladno članku 5. Memoranduma o suglasnosti o uspostavi Nacionalnog fonda.

5.1.4. Procjena učinka na okoliš i očuvanje prirode

Postupci procjene učinka na okoliš utvrđeni u PUO direktivi³⁵ u potpunosti su primjenjivi na sve investicijske projekte u sklopu programa PHARE. Ukoliko ta Direktiva još nije u potpunosti prenijeta, postupci bi trebali biti slični onima propisanim u gore navedenoj Direktivi. U slučaju da je projekt u sklopu priloga 1. ili priloga 2. PUO Direktive, provođenje PUO postupaka mora se dokumentirati³⁶.

Ako postoji mogućnost da će projekt utjecati na mjesta od važnosti za očuvanje prirode, mora se dokumentirati odgovarajuća procjena sukladno članku 6. Habitat direktive³⁷.

Sva ulaganja provode se u skladu s relevantnim zakonodavstvom Zajednice u području okoliša. Sažeci projekta sadržavat će posebne klauzule o usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a u području zaštite okoliša s obzirom na vrstu aktivnosti koja se provodi u sklopu svakog pojedinog investicijskog projekta.

5.2. Financijsko upravljanje

5.2.1. Načela i odgovornosti

Nacionalni fond u Ministarstva financija na čelu kojeg je NDO, nadzirat će financijsko upravljanje programom i bit će odgovoran za izvješćivanje Europske komisije. NDO ima sveukupnu odgovornost za financijsko upravljanje sredstvima iz programa PHARE, i punu odgovornost za sredstva iz programa PHARE do zatvaranja tog programa, uz izuzeće projekta HR2006/018-114/5/4 "TEMPUS" za koji je odgovorna Europska komisija.

NDO će osigurati poštivanje pravila, propisa i postupaka izvješćivanja i financijskog upravljanja programom PHARE, kao i funkcioniranje sustava izvješćivanja i informiranja o projektu.

Komisija će izvršiti plaćanja prema Nacionalnom fondu sukladno Memorandumu o suglasnosti potpisanom između Komisije i Republike Hrvatske u svibnju 2005.

Plaćanja će se slijedom zahtjeva NDO-a vršiti na odvojeni bankovni račun, denominiran u eurima, koji će u središnjoj banci ili u banci za koju jamči vlada otvoriti i njime upravljati Nacionalni fond. Svi će bankovni računi u načelu nositi kamate.

U skladu s člancima 3. i 4. Provedbenih pravila Financijske uredbe, nastale kamate vlasništvo su države korisnice. NDO, međutim, mora osigurati da su nastale kamate zaista u svojoj ukupnosti i zabilježene kao prihod u državnom proračunu. Nadalje, NDO će osigurati redovito izvješćavanje o kamatama putem Perseus-a.

5.2.2. Plaćanja prema Nacionalnom fondu

Prvo plaćanje³⁸ do 20% sredstava kojima se upravlja lokalno³⁹, proslijedit će se NF-u slijedom potpisivanja Sporazuma o financiranju i provedbenih sporazuma između NF-a i

³⁵ izmijenjena i dopunjena DIR 85/337/EEZ; SL L 175/40; 5. srpnja 1985.

³⁶ u prilogu o procjeni učinka na okoliš odgovarajućeg sažetka investicijskog projekta.

³⁷ u prilogu o očuvanju prirode odgovarajućeg sažetka investicijskog projekta

³⁸ koje predstavlja pred-financiranje kako je određeno čl. 105. (1) Provedbenih pravila Financijske uredbe

provedbenih agencija (PA)/Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje (SJFU). Nadalje, NDO Komisiji mora dostaviti imenovanje DOOP-ova i opis uspostavljenog sustava, s naglaskom na protoku informacija između NF-a i PA-e /SJFU-a, te načinu na koji će se između njih vršiti funkcija plaćanja.

Izvršit će se dva daljnja plaćanja⁴⁰ do 30% sredstava kojima se upravlja lokalno⁴¹. Drugo plaćanje nastupit će kada PA-e i SJFU isplate 5% ukupno raspoloživog proračuna⁴². Treće plaćanje može se zatražiti kada je isplaćeno 35% ukupno raspoloživog proračuna⁴³.

Završno četvrto plaćanje izvršit će se kada je isplaćeno 70 % ukupno raspoloživog proračuna⁴⁴ i kada su potpisani svi ugovori.

NDO izuzetno može zatražiti više od dogovorenog postotka kada je projekcijama novčanog optjecaja moguće pokazati da će zahtjevi za novčanim optjecajem u nadolazećem razdoblju prelaziti taj postotak. U slučajevima kada sredstva deponirana na računima NF-a, SJFU-a i PA-a zbirno prelaze 15% ukupnog proračuna koji se koristi za program, Komisija izuzetno može odobriti plaćanje, ukoliko NDO dostavi propisno potkrepljujuće dokaze da se ugovorne obveze ne mogu izvršiti s raspoloživim sredstvima.

5.2.3. Isplate Nacionalnog fonda prema Provedbenoj agenciji

Nacionalni fond vršit će plaćanja Provedbenim agencijama, uključujući i SJFU-u, sukladno provedbenim sporazumima potpisanim između Nacionalnog fonda i Provedbenih agencija/SJFU-a. Otvaraju se bankovni računi za potprograme na ime relevantne Provedbene agencije/SJFU-a zadužene za financijsko upravljanje potprogramom sukladno članku 13. Memoranduma o suglasnosti o uspostavi Nacionalnog fonda.

Ukoliko se provedba odvija u decentraliziranom sustavu, Europska komisija mora unaprijed potvrditi svaki pojedinačni Provedbeni sporazum. U slučajevima kada je NF i sam tijelo koje vrši isplatu za SJFU/PA, neće biti drugih plaćanja NF-a prema SJFU. Na čelu SJFU-a i svake PA-e mora biti Dužnosnik ovlašten za ovjeravanje programa (DOOP) kojeg je imenovao NDO nakon konzultacija s NKP-om. DOOP će biti odgovoran za sve aktivnosti koje provodi relevantna SJFU/PA.

5.2.4. Plaćanja prema Nacionalnom fondu za sudjelovanje u programima i agencijama Zajednice

Prema Nacionalnom fondu izvršit će se jedno plaćanje koje pokriva ukupan iznos dijela financijskog doprinosa iz programa PHARE za sudjelovanje u programima i agencijama

---

³⁹ isključujući iznos predviđen za programe Zajednice

⁴⁰ koja predstavljaju plaćanja tijekom provedbe ili obnavljanje pred-financiranja kako je određeno čl. 105. (1) Provedbenih pravila Financijske uredbe

⁴¹ isključujući iznos za programe Zajednice i TEMPUS

⁴² isključujući iznos za programe Zajednice i TEMPUS

⁴³ isključujući iznos za programe Zajednice i TEMPUS

⁴⁴ isključujući iznos za programe Zajednice i TEMPUS

Zajednice. To plaćanje će se izvršiti nakon potpisivanja Sporazuma o financiranju i nakon zahtjeva Nacionalnog fonda.

Ovo je plaćanje odvojeno od plaćanja za ostatak programa. Međutim, doprinos iz programa PHARE za svaki program bit će doznačen samo kada na snazi bude Odluka Vijeća za pridruživanje ili Memorandum o suglasnosti, koji utvrđuju uvjete sudjelovanja u tom programu.

Ukoliko nastupi kašnjenje stupanja na snagu nekih od memoranduma o suglasnosti, plaćanje prema Nacionalnom fondu može se podijeliti u dvije ili tri rate, tako da se 100% sredstava potrebnih za programe koji se provode može odmah platiti. Nacionalni fond odgovoran je za prijenos sredstava natrag prema Komisiji, nakon što Komisijina služba nadležna za određene programe zatraži sredstva, uz poštivanje navedenih rokova.

5.2.5. Plaćanja u slučaju ugovornih klauzula o pravu zadržavanja

Za one ugovore koji sadrže ugovorne klauzule o pravu zadržavanja (npr. za sredstva koja se zadržavaju tijekom jamstvenog razdoblja), provedbena agencija preuzima punu odgovornost za upravljanje sredstvima do dospijeca završne naplate, te osigurava i da će se navedena sredstva koristiti isključivo za plaćanja vezana uz klauzule o pravu zadržavanja.

Provedbena agencija nadalje preuzima punu odgovornost i prema izvođačima za ispunjavanje obveza vezanih uz klauzule o pravu zadržavanja. Sredstva koja nisu isplaćena izvođačima nakon podmirenja završnih plaćanja vraćaju se Komisiji.

5.2.6. Sređivanje izdataka i obračun

Najkasnije šesnaest mjeseci nakon izvršavanja ugovora, Nacionalni će fond podnijeti završnu izjavu o izdacima i završno izvješće o tehničkom napretku koji obuhvaćaju i potporu iz programa PHARE i sufinanciranje te potvrdu o pravilnosti, točnosti i istinitosti proslijeđenih računa. Zadnji potvrđeni izdatak u tom bi trenutku trebao bi biti jednak prvotnoj vrijednosti ugovora umanjenoj za sve popuste i uštede dogovorene s izvođačima tijekom provedbe. Taj iznos trebao bi biti jednak i plaćanjima uvećanim za sve preostale iznose koji su naplativi temeljem ugovornog prava zadržavanja.

Ukoliko su plaćanja primljena od Komisije veća od završnih potvrđenih izdataka, Nacionalni će fond Komisiji vratiti višak u trenutku podnošenja završne izjave. Ukoliko postoje bilo kakva preostala plaćanja (uz iznimku sredstava koja su ugovorno zadržana), Nacionalni bi fond trebao dostaviti objašnjenje i predvidjeti kada će plaćanja biti izvršena. Nacionalni fond na kvartalnoj osnovi izvješćuje o napretku vezanom uz sredstva koja su ugovorno zadržana i preostalim plaćanjima. Ukoliko sredstva nisu plaćena izvođaču, vraćaju se Komisiji.

Nakon ocjene završne izjave, Komisija će iskazati svoj stav o svim izdacima koji će se izuzeti iz financiranja sredstvima Komisije, ako utvrdi da takav izdatak nije učinjen u skladu s pravilima Zajednice.

O rezultatima Komisijinih provjera i zaključcima o izuzimanju izdataka iz financiranja u pismenom se obliku obavješćuje Nacionalni fond, koji u roku u mjesec dana mora poslati svoj pismeni odgovor.

Ukoliko se ne postigne dogovor u roku od mjesec dana od primitka pisanog odgovora Nacionalnog fonda, Komisija odlučuje i utvrđuje iznose koji se izuzimaju, posebno uzevši u

obzir stupanj utvrđenog nepoštivanja pravila, prirodu i ozbiljnost prekršaja kao i financijski gubitak koji je Zajednica pretrpjela.

Slijedom odluke o iznosima koji će se izuzeti, svi će neprihvatljivi izdaci biti vraćeni ne dovodeći u pitanje niže propisano postupanje s nepravilnostima i kasnije financijske korekcije.

Sredstva će biti vraćena ili neposrednom naplatom od Nacionalnog fonda ili naknadom sukladno pravilima Zajednice.

6. PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA⁴⁵

Provedbu projekta nadgledat će Zajednički odbor za praćenje (ZOP). On obuhvaća NKP, NDO i službe Komisije. ZOP će se sastajati najmanje jednom godišnje kako bi analizirao sve programe koje financira PHARE te njihov napredak u smislu ispunjavanja ciljeva navedenih u Sporazumima o financiranju i Pretpristupnom partnerstvu. ZOP može preporučiti izmjenu prioriteta i/ili prenamjenu sredstava iz Programa PHARE. Nadalje ZOP će jednom godišnje analizirati napredak svih pretpristupnih programa pomoći EU-a (PHARE, ISPA, SAPARD).

Pri programu PHARE, ZOP-u će pomoći sektorski pododbori za praćenje (SPP-ovi), koji će obuhvaćati NKP, DOOP svake provedbene agencije (i SJFU-a gdje je to primjereno) i službe Komisije. SPP će detaljno analizirati napredak svakog programa, koje je ZOP grupirao u prikladne sektore za praćenje, uključujući njegove komponente i ugovore. Jedan ZPP će nadzirati svaki od sektora na temelju redovnih izvješća o praćenju projekata koje pripremaju provedbene agencije, te ocjena koje su tijekom provedbe poduzeli nezavisni ocjenjivači. SPP će predložiti preporuke o aspektima upravljanja i oblikovanja projekata, te osigurati da su one provedene. SPP će izvješćivati ZOP kojem će dostaviti sveukupna detaljna mišljenja o svim programima financiranim iz PHARE-a u njegovom sektoru.

Službe Komisije osiguravaju da određeni program podliježe ocjenama tijekom provedbe (centraliziranim ili decentraliziranim) i/ili ex post ocjenama.

7. REVIZIJA, FINACIJSKA KONTROLA, MJERE ZA SUZBIJANJE PRIJEVARA, PREVENTIVNE I KOREKTIVNE AKTIVNOSTI

7.1. Nadzor i financijska kontrola koju vrše Komisija i Europski revizorski sud

Svi sporazumi o financiranju kao i iz njih proizašli ugovori podliježu nadzoru i financijskoj kontroli Komisije (uključujući Europski ured za suzbijanje prijevара) i revizijama Europskog revizorskog suda. Sve dok prošireni decentralizirani sustav provedbe još nije primjenjiv na provedbene agencije države korisnice, to se odnosi na mjere kao što su ex-ante provjera natječajnih i ugovornih postupaka koje provodi Delegacija u državi korisnici.

S ciljem osiguranja učinkovite zaštite financijskih interesa Zajednice, Komisija (uključujući Europski ured za suzbijanje prijevара) mogu provoditi provjere i inspekcije na licu mjesta sukladno postupcima predviđenim u Uredbi Vijeća (EZ, Euratom) 2185/96⁴⁶.

---

⁴⁵ Osim projekta HR2006/018-114/5/4 "TEMPUS" za čiju je provedbu odgovorna Europska komisija

Gore opisane kontrole i revizije primjenjuju se na sve izvođače i podizvođače koji su primili sredstva Zajednice.

Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije i Europskog revizorskog suda⁴⁷, Komisija po vlastitom nahođenju ili vanjski revizor s kojim je Komisija sklopila ugovor mogu, provjeriti račune i aktivnosti Nacionalnog fonda i, po potrebi, SJFU-a i svih relevantnih Provedbenih agencija.

7.2. Obveze države korisnice

7.2.1. Revizija i financijska kontrola

S ciljem osiguranja dobrog financijskog upravljanja sredstvima iz programa PHARE, država korisnica mora imati uspostavljen sustav upravljanja i kontrole pomoći sukladno važećim opće prihvaćenim načelima i normama. Taj sustav treba ispunjavati zahtjeve utvrđene člankom 164. Financijske uredbe, a osobito na primjereni način osigurati ispravnost, redovitost i prihvatljivost zahtjeva za pomoć Zajednice.

Sustavi upravljanja i kontrole države korisnice osiguravaju zadovoljavajući tijek revizije, kako je utvrđeno u članku 7. stavku 2. Uredbe Komisije 438/2001⁴⁸.

Nacionalno tijelo nadležno za financijsku kontrolu provodi odgovarajuće financijske kontrole svih dionika uključenih u provedbu programa.

Svake godine Komisiji se dostavlja plan revizija i sažetak nalaza te glavne preporuke provedenih revizija kao i prikaz radnji učinjenih nakon prošlih preporuka revizije. Revizorska izvješća na raspolaganju su Komisiji.

7.2.2. Preventivne mjere

Država korisnica poduzima sve odgovarajuće mjere za sprječavanje i suzbijanje aktivne i pasivne korupcije⁴⁹ u bilo kojoj fazi postupka nabave ili dodjele pomoći, kao i tijekom provedbe odgovarajućih ugovora.

---

⁴⁶ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) 2185/96 od 11. studenog 1996., SL L 292; 15. studenog 1996.; str. 2.

⁴⁷ utvrđene u Općim uvjetima koji se odnose na Memorandum o financiraju priložen Okvirnom sporazumu

⁴⁸ Uredba Komisije (EZ, Euratom) 438/2001 od 2. ožujka 2001., SL L 63; 3. ožujka 2001., str. 21.

⁴⁹ Aktivna korupcija definira se kao nečija namjerna radnja kojom se službeniku, za njega ili za treću stranu, obećava ili daje, neposredno ili putem posrednika, prednost bilo koje vrste kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja u skladu sa svojom obvezom, ili obavljao svoju funkciju protivno službenim dužnostima na način koji šteti, ili će vjerojatno štetiti, financijskim interesima Europskih zajednica.

Pasivna korupcija definira se kao namjerna radnja službenika koji neposredno, ili putem posrednika, traži ili prima bilo kakvu vrstu prednosti, za sebe ili treću stranu, ili prihvaća obećanje takve prednosti, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja u skladu sa svojom dužnošću, ili obavljao svoju funkciju protivno službenim dužnostima na način koji šteti, ili će vjerojatno štetiti, financijskim interesima Europskih zajednica.

Vlasti države korisnice, uključujući osoblje odgovorno za provedbu programa, također poduzimaju sve potrebne mjere predostrožnosti s ciljem izbjegavanja svakog rizika sukoba interesa, i odmah obavješćuju Komisiju o svakom takvom sukobu interesa ili situaciji koja bi mogla dovesti do takvog sukoba.

7.2.3. Mjere za suzbijanje prijevара i korektivne radnje

Države korisnice prve su odgovorne osigurati provođenje istrage i zadovoljavajuće postupanje sa slučajevima za koje postoji sumnja, ili stvarnim slučajevima prijevара i nepravilnosti nakon provedenih nacionalnih ili kontrola Zajednice.

Nacionalne vlasti osiguravanju funkcioniranje mehanizama kontrole i izvješćivanja koji su istovjetni onima predviđenim u Uredbi Komisije 1681/94⁵⁰.

Posebno, službe Komisije bez odgode se izvješćuje o svim slučajevima za koje postoji sumnja, ili se radi o stvarnim slučajevima prijevара⁵¹ i nepravilnosti⁵² kao i o mjerama koje je s tim u svezi poduzelo nacionalno tijelo. Ukoliko ne postoje slučajevi prijevара ili nepravilnosti, za koje postoji sumnja, ili se radi o stvarnim slučajevima, za koje je potrebno dostaviti izvješće, država korisnica o toj činjenici izvješćuje Komisiju u roku od dva mjeseca nakon završetka svakog kvartala.

U slučaju nepravilnosti ili prijevара, država korisnica provodi sve potrebne financijske korekcije u svezi s pojedinom nepravilnošću. Korekcije koje vrši država korisnica podrazumijevaju otkazivanje cjelokupnog ili dijela doprinosa Zajednice. Tako oslobođena sredstva Nacionalni fond može ponovno upotrijebiti u svrhe programa sukladno članku 5. Memoranduma o suglasnosti o uspostavi Nacionalnog fonda.

7.3. Povrat sredstava u slučaju nepravilnosti ili prijevара

Bilo kakva dokazana nepravilnost⁵³ ili prijevара⁵⁴ otkrivena u bilo kojem trenutku tijekom provedbe programa ili nakon revizije, dovest će do povrata sredstava Komisiji.

Ako nakon završetka potrebnih provjera Komisija zaključi da:

---

⁵⁰ Uredba Komisije (EZ) 1681/94 od 11. srpnja 1994; 12. srpnja 1994; str. 43.

⁵¹ Prijevара označava bilo kakvu namjernu radnju ili propust vezan uz: korištenje ili predstavljanje krivih, netočnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, koje kao učinak ima krivo doznačavanje ili zadržavanje sredstava iz opće proračuna Europskih zajednica ili proračuna kojima upravljaju Europske zajednice ili netko u njihovo ime; prikrivanje informacija čime se krši određena obveza s istim učinkom; pogrešna primjena takvih sredstava u svrhe različite od onih za koje su prvobitno dodijeljena.

⁵² Nepravilnost označava bilo kakvo kršenje odredbe nacionalnog ili zakonodavstva Zajednice, ovog Memoranduma o financiranju ili ugovora koji iz njega slijede, koje proizlazi iz radnje ili propusta gospodarskog subjekta, a koje ima, ili može imati, učinak da utječe na opći proračun Zajednica ili proračune kojima one upravljaju, kroz neopravdanu troškovnu stavku. Pojam "zakonodavstvo Zajednice" se u ovom kontekstu definira kao cjelovitost pravila Zajednice primjenjivih na stranke Memoranduma o financiranju (npr. Europski sporazumi, okvirni sporazumi, MoS o uspostavi Nacionalnog fonda, itd.)

⁵³ pogledajte gore navedenu definiciju

⁵⁴ pogledajte gore navedenu definiciju

- a) država korisnica nije ispunila obveze za suzbijanje, otkrivanje i ispravljanje nepravilnosti ili
- b) provedba projekta ne opravdava ili dio ili u cjelokupnu alociranu pomoći ili
- c) postoje ozbiljni nedostaci u sustavima upravljanja i kontrole koji bi mogli dovesti do nepravilnosti,

Komisija može ukinuti daljnje financiranje tog određenog programa, i, navodeći razloge, zatražiti da država korisnica dostavi komentare, po potrebi, izvrši sve korekcije u određenom vremenskom roku.

Ako se ne postigne dogovor do kraja razdoblja koje je odredila Komisija i ako se ne izvrše zatražene korekcije, Komisija može, uzevši u obzir sve komentare koje je navela država korisnica –u roku od tri mjeseca odlučiti:

- a) smanjiti ili ukinuti sva plaćanja za taj određeni program, ili
- b) izvršiti zatražene financijske korekcije otkazivanjem cjelovite ili dijela odobrene pomoći dodijeljene tom određenom programu.

Komisija, prilikom odlučivanja o iznosu korekcije, uzima u obzir načelo proporcionalnosti, vrstu nepravilnosti i opseg financijskih implikacija nedostatka utvrđenih u sustavima upravljanja i kontrole države korisnice.

U nedostatku odluke da se učini ili a) ili b), daljnje financiranje programa se odmah nastavlja.

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje osigurat će povrat svih neuporabljenih sredstava ili svakog krivo plaćenog iznosa u roku od šezdeset kalendarskih dana od dana obavijesti. Ako NDO ne plati iznos koji duguje Zajednici, država korisnica vrši povrat tog iznosa Komisiji.

Kamate za zakašnjela plaćanja terete neplaćen iznos primjenom pravila utvrđenih u Financijskoj uredbi.

8. PREGLEDNOST I PROMIDŽBA

Nadležan DOOP bit će odgovoran osigurati poduzimanje potrebnih mjera kojima se osigurava primjerena preglednost i promidžba svih aktivnosti koje se financiraju iz programa. To će se učiniti u uskoj suradnji s Komisijom. Daljnje pojedinosti navedene su u Prilogu o preglednosti i promidžbi.

9. POSEBNI UVJETI

U slučaju neizvršavanja dogovorenih obveza iz razloga koji su u okviru kontrole Vlade Republike Hrvatske, Komisija može, po vlastitom nahođenju, revidirati program s ciljem, ukidanja cijelog ili dijela programa i/ili prenamijeniti neuporabljena sredstva u druge svrhe sukladne ciljevima programa PHARE.

DODATAK D

INFORMIRANJE I PROMIDŽBA PHARE, ISPA I SAPARD PROGRAMA EUROPSKIH ZAJEDNICA

1. Cilj i područje primjene

Informativne i promotivne mjere koje se odnose na pomoć iz Phare programa Europske zajednice imaju za cilj podizanje javne svijesti o aktivnostima EU-a i transparentnosti istih te stvaranje dosljedne slike o dotičnim mjerama u svim državama kandidatima. Informiranje i promidžba odnosit će se na mjere za koje se primaju sredstva iz Phare programa.

2. Opća načela

Odgovarajući Dužnosnik ovlašten za ovjeravanje programa koji je nadležan za provedbu financijskih memoranduma i drugih oblika pomoći, bit će odgovoran za promidžbu na terenu. Promidžba će se obavljati u suradnji s Delegacijom EK-a koja će biti obaviještena o mjerama poduzetima u tu svrhu.

Nadležna nacionalna i regionalna tijela poduzet će odgovarajuće administrativne korake kako bi osigurali učinkovitu primjenu tih mjera te surađivali s Delegacijom EK-a na terenu.

Informativne i promotivne mjere o kojima je dalje u tekstu riječ temelje se na odredbama uredbi i odluka koje se primjenjuju na strukturne fondove. To su:

- čl. 32. Uredbe (EEZ) br. 4253/88, izmijenjene i dopunjene Uredbom (EEZ) br. 2082/93, Službeni list Europskih zajednica br. L193/20 od 31. srpnja 1993.
- Odluke Komisije od 31. svibnja 1994., Službeni list Europskih zajednica br. L 152/39 od 18. lipnja 1994.

Posebne mjere vezane uz ISPA program se nalaze u:

- Odluke Komisije od 22. lipnja 2001., Službeni list Europskih zajednica br. L 182/58

Informativne i promotivne mjere moraju biti u skladu s odredbama spomenutih uredbi i odluka. Priručnik o usklađivanju s tim odredbama dostupan je nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima vlasti pri Delegaciji Europske komisije u zemlji o kojoj je riječ.

3. Informiranje o Phare programima i njihova promidžba

Informiranje i promidžba bit će predmetom cjelovitog niza mjera koje će definirati nadležna nacionalna, regionalna i lokalna tijela vlasti, u suradnji s delegacijama Europske komisije tijekom trajanja financijskog memoranduma i odnosit će se na programe i druge oblike pomoći.

Troškovi informiranja i promidžbe povezani s individualnim projektima podmirit će se iz proračuna predviđenog za te projekte.

Kod provedbe Phare programa primjenjuju se mjere utvrđene pod (a) i (b) u daljnjem tekstu:

(a) Nadležna tijela države kandidata objavljuje sadržaj programa i drugih oblika pomoći u najprikladnijem obliku. Oni su dužni osigurati odgovarajuće raspačavanje tih dokumenata i dati ih na uvid zainteresiranim strankama te osigurati dosljednu prezentaciju informativnih i promotivnih materijala na čitavom teritoriju države kandidata.

(b) Informativne i promotivne mjere na terenu uključuju sljedeće:

(i) u slučaju infrastrukturnih ulaganja s troškovima iznad 1 milijun eura :

- postavljanje obavijesnih ploča (panoa) na terenu u skladu s odredbama spomenute uredbe i odluke iz stavka 2. i tehničkim specifikacijama iz priručnika koji će osigurati Delegacija Europske komisije u zemlji o kojoj je riječ.
- stalne spomen-ploče za infrastrukturu dostupne javnosti koje se postavljaju u skladu s odredbama uredbe i odluke spomenute u stavku 2. i tehničkim specifikacijama iz priručnika koji će osigurati Delegacija Europske komisije u odnosnoj zemlji.

(ii) u slučaju proizvodnih ulaganja, mjere za razvoj lokalnih potencijala te sve druge mjere za koje se prima financijska pomoć iz Phare, Ispa, ili Sapard programa:

- mjere za podizanje svijesti potencijalnih korisnika i javnosti općenito o pomoći Phare, Ispa, Sapard programa, u skladu s odredbama navedenim gore u stavku 3. točki (b)(i).
- mjere usmjerene na podnositelje molbe za javnu pomoć djelomično financiranu kroz Phare, Ispa, Sapard program, tj. da podnositelji molba u formularu koji popunjavaju navedu da dio pomoći dolazi iz EU-a, posebice iz Phare programa u skladu s gore navedenim odredbama.

.4. Vidljivost (javnost) pomoći EU-a u poslovnim krugovima, među potencijalnim korisnicima i u široj javnosti

4.1 Poslovni krugovi

Poslovni se krugovi moraju što je moguće više uključiti u pomoć koja se na njih izravno odnosi.

Tijela zadužena za provedbu pomoći moraju osigurati odgovarajuće kanale za širenje informacija potencijalnim korisnicima, osobito malim i srednjim poduzećima (SME). Ti kanali trebaju uključiti podatke o administrativnim postupcima kojih se valja pridržavati.

4.2 Ostali potencijalni korisnici

Tijela zadužena za provedbu pomoći moraju osigurati odgovarajuće kanale za širenje informacija svim osobama koje imaju koristi, ili bi mogle imati koristi, od mjera koje se odnose na izobrazbu, zapošljavanje ili razvoj ljudskih potencijala. U tu svrhu moraju osigurati suradnju tijela za strukovnu izobrazbu uključenih u sektor zapošljavanja, poslovnog svijeta, skupine poslovnih subjekata, središta za izobrazbu i nevladinih organizacija.

Obrasci

U obrascima koje objavljuju nacionalna, regionalna ili lokalna tijela koji se odnose na objavljivanje pomoći, natjecanje za pomoć i dodjeljivanje pomoći namijenjene krajnjim korisnicima ili bilo kojoj drugoj osobi koja ispunjava uvjete za tu pomoć, mora se navesti da EU, a osobito Phare, Ispa, Sapard program, daje financijsku potporu. U obavijesti o pomoći koja se šalje korisnicima navodi se iznos ili postotak pomoći financiran iz Phare programa. Ako na tim dokumentima stoji nacionalni ili regionalni amblem (grb), na njima mora stajati i logo EU-a iste veličine.

4.3 Široka javnost

Mediji

Nadležna tijela će na najprimjereniji način obavijestiti medije o aktivnostima koje sufinancira EU, a osobito Phare, Ispa, Sapard. To će sudjelovanje biti objektivno prikazano u takvim obavijestima.

S tim će se ciljem posebice regionalne medije (tisak, radio, televiziju) informirati o početku aktivnosti i njihovim najvažnijim provedbenim fazama. Mora se osigurati odgovarajuća suradnja s Delegacijom Europske komisije u državi kandidatu.

Načela utvrđena u dvama prethodnim stavcima primjenjuju se na oglašavanje, npr. priopćenja za tisak ili javna priopćenja (communiqués).

Obavijesni skupovi

Organizatori obavijesnih skupova, npr. konferencija, seminara, sajmovi i izložaba povezanih s provedbom aktivnosti djelomično financiranih iz Phare, Ispa, Sapard programa moraju jasno istaknuti sudjelovanje EU-a. To može biti prilika da se istaknu europske zastave u prostorijama u kojima se održavaju sastanci te, ovisno o okolnostima, logo EU-a na dokumentima. Delegacija Europske komisije u državi kandidatu će, prema potrebi, pomagati u pripremi i provedbi takvih skupova.

Informativni materijali

Publikacije (npr. brošure i prospekti (letci)) o programima ili sličnim mjerama koje se financiraju u cijelosti ili djelomično iz Phare, Ispa, Sapard programa trebaju na naslovnici sadržavati jasne podatke o sudjelovanju EU-a te logo EU-a kad se upotrebljava nacionalni ili regionalni amblem.

Ako publikacije sadrže predgovor, trebaju ga potpisati osoba odgovorna za Program u državi kandidatu, a za Komisiju izaslanik Komisije kako bi se osiguralo isticanje sudjelovanja EU-a.

Takve publikacije upućivat će na nacionalna i regionalna tijela odgovorna za informiranje zainteresiranih stranaka.

Spomenuta načela odnose se i na audio-vizualni materijal.

5. Posebna rješenja koja se odnose na obavijesne ploče, spomen-ploče i postere

Kako bi se osigurala vidljivost (javnost) mjera djelomično financiranih iz Phare, Ispa, Sapard programa, države kandidati moraju osigurati da se poštuju sljedeće informativne i promotivne mjere:

Obavijesne ploče

Obavijesne ploče s obavijestima o sudjelovanju EU-a u financiranju investicija treba postaviti na lokacijama svih projekata u kojima iznos sudjelovanja EU-a iznosi 1 milijun eura ili više. Čak i u slučaju kad nadležna nacionalna ili regionalna tijela ne postave obavijesnu ploču kojom se objavljuje njihovo sudjelovanje u financiranju, pomoć EU-a se ipak mora objaviti na posebnoj obavijesnoj ploči. Obavijesna ploča mora biti veličine primjerene veličini posla (uzimajući u obzir iznos sufinanciranje od strane EU-a) i pripremljena u skladu s naputcima koji se nalaze u gore spomenutom tehničkom priručniku koji se može nabaviti pri Delegaciji Europske komisije.

Obavijesne se ploče smiju ukloniti najranije šest mjeseci nakon završetka radova te zamijeniti, kad je to potrebno, spomen-pločom u skladu sa specifikacijama navedenim u naprijed spomenutom tehničkom priručniku.

Spomen-ploče

Trajne spomen-ploče postavljaju se na lokacijama pristupačnim širokoj javnosti (kongresnim centrima, zračnim lukama, željezničkim postajama itd.). Na tim se pločama uz logo EU-a mora navesti podatak o djelomičnom financiranju od strane EU-a te spomenuti program (Phare, Ispa, Sapard).

Ako nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo ili koji drugi krajnji korisnik odluči postaviti obavijesnu ploču ili spomen-ploču, istaknuti poster ili poduzeti koji drugi korak kako bi se podastri podaci o projektu čiji su troškovi manji od 1 milijun eura, na njemu se mora naznačiti i sudjelovanje EU-a.

6. Završne odredbe

Nacionalna, regionalna ili lokalna tijela o kojima je riječ mogu u svakom slučaju provesti dodatne mjere ako to smatraju potrebnim. Moraju se pritom savjetovati s Delegacijom Europske komisije i obavijestiti ju o inicijativama koje poduzimaju kako bi Delegacija na odgovarajući način mogla sudjelovati u njihovoj realizaciji.

Kako bi olakšala provedbu tih odredaba, Komisija preko Delegacije , osigurava tehničku pomoć ma terenu, u vidu uputa o oblikovanju projekta, kad je to potrebno. Priručnik će se pripremiti na odgovarajućem nacionalnom jeziku, sadržavat će detaljne smjernice za projekt u elektroničkom obliku i biti dostupan na zahtjev.

Članak 3.

Financijske obveze koje nastaju za Republiku Hrvatsku na temelju Sporazuma iz članka 1. ovog Zakona planiraju se i podmiruju u okviru proračunskih sredstava za 2007. godinu, odnosno u proračunskim projekcijama za 2008. i 2009. godinu. Tijela državne uprave koja su sukladno Sporazumu o financiranju dužna osigurati financijska sredstva u skladu s proračunskim projekcijama su: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo financija, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Središnji državni ured za e – Hrvatsku, Ured za udruge, Ured za nacionalne manjine, Državni zavod za intelektualno vlasništvo i Državni zavod za statistiku.

Članak 4.

Za provedbu ovoga Zakona nadležna su tijela državne uprave i to: ministarstva - Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; središnji državni uredi - Središnji državni ured za upravu, Središnji državni ured za e-Hrvatsku, uredi Vlade Republike Hrvatske - Ured za udruge, Ured za nacionalne manjine, Ured za zakonodavstvo, te državne upravne organizacije - Državni inspektorat, Državni zavod za statistiku i Državni zavod za intelektualno vlasništvo.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Sporazum iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi, te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Zagreb,

Predsjednik Hrvatskog sabora

Vladimir Šeks

**OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O
POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O FINANCIRANJU IZMEĐU VLADE
REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE ZA NACIONALNI
PHARE PROGRAM ZA 2006. GODINU**

Člankom 1. ovog Zakona određena je svrha Zakona, koja se sastoji u potvrđivanju Sporazuma o financiranju za nacionalni Phare program za 2006. godinu između Vlade RH i Europske komisije, a u skladu s odredbama članka 139. Ustava RH.

Članak 2. ovog Zakona sadrži engleski tekst izvornika i hrvatski prijevod Sporazuma iz članka 1. Konačnog prijedloga Zakona, a u skladu s člankom 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 3. ovog Zakona sadrži odredbe o osiguranju financijskih sredstava potrebnih radi izvršavanja Sporazuma o financiranju za Nacionalni Phare program za 2006, a u skladu s člancima 16. i 17. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 4. ovog Zakona određuju se središnja tijela državne uprave i državne upravne organizacije u čijem je djelokrugu provedba Sporazuma iz članka 1. ovog Zakona.

Člankom 5. ovog Zakona utvrđuje se da će se podatak o stupanju na snagu predmetnog Sporazuma objaviti u skladu s člankom 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 6. ovog Zakona određeno je stupanje na snagu Zakona.